

HAÁSZ
IRÉN

SZELLEM

Versek | 2020

Az illusztrációkat készítette

Lengyel Laura Liliána

Szellem.....	10
Esti válasz.....	12
Uram, ha megítélsz	13
Ámor	14
Mikor az arcom virágot lobban	14
Csírabölcsőben	15
Empátia	16
Porszem	17
Virrad	17
Fészekrakás	18
Örök emlék.....	19
Fiókámhoz.....	20
Ha végiggondolom	21
Ha végiggondolom	22
Kassák-hommage	22
Jön már – evokáció.....	23
Mi lesz velünk?.....	24
Míg gyermek voltam	25
Míg gyermek voltam	25
Mint bábos lepke	26

Mr. Hardy széke	27
Munch	28
Nulla pont	29
Titkok	30
Történelem	33
Vigasz	33
Világvége.....	34
Vihartánc.....	35
Zöldül	36
Bújócska	37
Aranyzuhany	39
A vén állomás.....	39
Repülni, szállni	42
Honfoglalás	43
Szörnyű ékszer	44
Tavasz jött?	45
Winston a mosdóban	46
Óarany ömlik az égből.....	47
Születésnapjára	47
Jótevény éj.....	49
Bolond világ	50
Korhadt szálfák	51

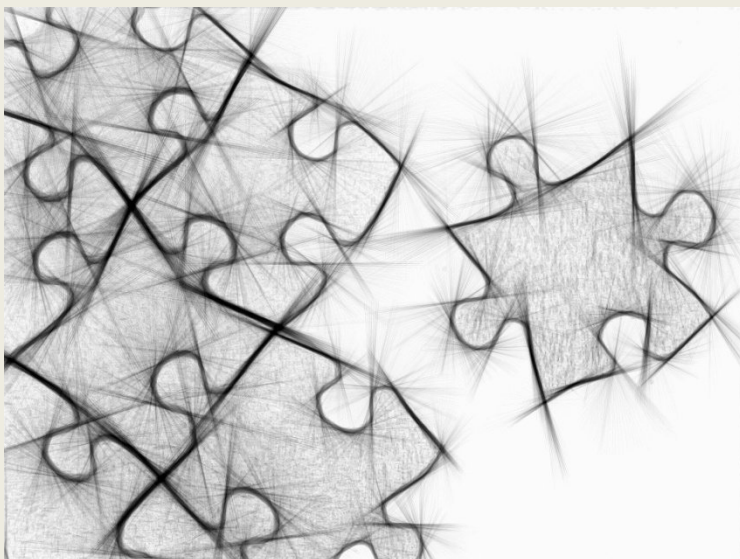
Fennsíkon.....	53
Apadó Duna	54
Csak egyszer	54
Rőzseboszorka.....	56
Vajákos ősz.....	59
Mire születttél	60
Emberárban	61
Emberes idők	62
Megkoronázva	63
Ott legbelül	65
Antik.....	66
Pannon polgár panasza	66
Rejtekből beavatáson.....	67
Búsongó pentameterek.....	68
Nil admirari.....	69
A lantos dala	70
Aquincum	72
Légy színes takaróm	73
Aggodalom a gyermekért.....	74
Kitekintve.....	75
Mosel-völgy, éjjel	75
Mosel-völgy, nappal.....	77
Fénysugár a dombon.....	78

Eldugott völgyben	80
Barát, ki tőlem távol élsz	81
Pannon ecsettel	82
Marokkó	84
Séta Kassán	86
Rio	87
Isaszegi tónál	89
Képesfa	89
Szombati varázslat	91
Gesztenyeünnep	92
Időutazás	93
Isaszeg, városom	94
Az élet ízei	96
Az élet ízei	96
Kirobbanó tavasz	97
Új nap	98
Tavasz pogány öröme	99
Jégbilincs kattan	100
Kóborló dallam	101
Kórházi hajnal	102
Téli világ	103
A búbánatoshoz	104
A harciashoz	104

Abrosz.....	105
Avar alatt	106
Cunami	107
A megkeresztelt	108
Nyárvarázs	109
Kincsem	109
Téli szépségek.....	110
Vélemény.....	112
Én Ottlikban	112
Gyöngyök a sárban.....	112
Ez elment vadászni.....	113
Bal – jobb.....	114
Legnagyobb gondjaink	115
Líra	117
Mai Tiborcok.....	118
Ha lettem volna	119
Hol az a tű.....	120
Ki veszi vállra.....	121
Költő a neten	122
Elhivatottság	123
Őszirózsa ösvény.....	125
Hit, remény, szeretet	127
Nőből nő, férfiből férfi	129

Téli nap vírussal	130
Félúton	130
Gépies.....	131
Illyés után egy mondat	132
Örök hősök	133
Ünnepeink.....	134
Kiábrándult dal.....	134
A költő	135
Tavaszi gondolat	136
Isaszeg	137
Március 15.	138
Széchenyi	139
Hol vagytok tanítóim, régiek?.....	141
Hazafiság	143
Az eldobott kenyérre	144
Magyarság	145
Régóta mondják.....	146
Holtak napján sírodnál	147
Fejfasimogató	148
A temetőkertekben	149
Mindenszentek	150
Halloween.....	151
Árnyak	151

Ha fellobog	152
Csak ez lehet.....	153
Haza a mélyben.....	155
És még néhány... ..	157
Érintetlen.....	157
Az megfelel	158
Egy mentamag	159
Felfalt média.....	160
Szilveszteri balladal	161
Alma Máter.....	162
21. század	162
A huszonegyedik	164
Nogi Mareszuke: A háború után	165
Joseph Freiherr von Eichendorff: Költősors	165
Darryn John Murphy: Vad tüzek égnek.....	165
A víz az úr.....	166
Bátorság	167
Lágyan fodrozó	168
Emlékező Angyal.....	169
Nagyúr.....	170
Ne menj	171

Szellem

*Minden percben köztünk ülnek,
és felszállnak, ha felszállunk.
Szilvakékül a szürkület,
mégis szellemet találunk.*

*A sajátom jó, nincs harag,
megférünk, mert bennem elfér
– de mit nem adnék néhanap
emelkedettebb szellemér’!*

*Ha elutaznék, követne.
Hűn ragaszkodik énhozzám,
s mintha óváros-kövekhez
súg-búgását is hallanám;*

*hogy cserél eszmét szellemem,
s az ódon helyek rejtekén
megbúvó csipke, szelemen,
csészekürt, vagy a rejtett lény...*

*Így van ez mindig, mindennel.
A lábam se kell használjam;
hogy egy vagyok szellememmel,
látszik, ha kinyitom szájam.*

Esti válasz

*„Mért nő a fű, hogyha majd leszárad?/ Miért szárad le,
hogyha újra nő?” (Babits: Esti kérdés)*

Ne remélj választ, én sem tudhatom,
ő sem, senki, csak tűnődött egy sort.
Megkérdezett, de már nem válaszolt,
létről, szépségről, ami pusztá rom,
ám újra épül, s újra földre omlik.
Cél és értelem? Gyötri azt, akit
Nap legyilkolhat, villámár sodor,
s ha miben bízott, hite, jó sora,
szeme becsapja, teste bizton romlik,
s ha a létgörbe emelkedő részén
mást von magasba már a sorsvonal.
A gondtalant nem gyötri kínzó kérdés,
bölcs próbál megfejteni dolgokat,
de válasz nincs. Ha bölcs nem is vagyok,
a mélységekben választ keresek
én is, próbálom tudni a Nagyot,
akár a mindent tudó váteszek.
A kárpótlás, a véges élet díja
talán a szépség keltette öröm.
Vigasz, míg az ember az igát sírja,
mint nyomtató ló végtelen körön.

Uram, ha megítélsz

Visszadobtam az aranyhalat,
s ő rám tátozott: Miért?
Három kívánság kemény falat,
a telhetetlen hoppon marad,
hát ne tarts rá igényt.

A parton fürge eső szaladt,
a tavasz mindent ígért.
Visszadobtam az aranyhalat,
mert elfogadtam önmagamot,
s amit a sors kimért.

Még élnek bennem haragszavak,
s elfog a páni félsz.
Visszadobtam az aranyhalat?
Magamnak húztam magas falat...
Uram, ha megítélsz,

a mindennapit, nekem azt add,
ne vágyat másikért.
Hogy körbeüljük mind az asztalt,
akit a hite megvigasztalt,
s az angyal elkísért.

Ámor

A falból lépett ki, vagy fától vált el
a faluszélen, s onnan követett,
nem tudom már; csak abból vettem észre,
mezítláb rugdosta a köveket.

Különös, furcsa lett akkor az erdő.
Toboz zuhogott, kútba fény esett,
a pókhálókön szivárványos cseppek
hallgatóztak, s hollószárny verdesett.

A lábak halkan surrantak mögöttem,
de közelebbre sohasem került.
Némán kísért, fekete köpenyében
ezernyi bánat hold-arca merült.

Ahogy a révült fák ritkulni kezdtek,
szívembe úgy lopózott a derű,
láttam, a köpeny új hold-arcot villant,
s az enyém többé nem volt keserű.

Mikor az arcom virágot lobban

Mikor az arcom virágot lobban
látásodra, és hangom remeg,
csak lelki-társként köszöntelek
titokban, s hiszlek mindennél jobban.

A testnek, húsnak pusztító vágya
végre már nem vonz, meg sem akaszt,
a pillantás más vágyat fakaszt,
nem fals kéjek, de jó szavak ágya.

Körünk s éveink király-palástja
óvón borul ránk és ha mégis
egy-két pajkos perc helyet kér is,
nem kint, csak derűt csókol a szánkra.

Tudjuk, ez így jó. Szerelmet vágyani,
lobogni, égni ifjan-szabad,
de a szeretet hatalmasabb,
képes felszínből mélységgé válni!

Csírabölcsőben

Marionett zsinórokon rángat
rendezőnk, a feltétlen haszon.
Teheti, a szepegő alázat
nem hőrosz, csak emberroncs-halom.

Sose volt hős. Amióta élhet,
ebben nőtt fel, ez lett istene.
Csoda-e, hogy amit még remélhet,
rangot, pénzt magára hintene?

Filozófiák csírái szépen
kibomlanak s vihart vetnek el,
s hogyan lesz a földnek békessége,
a kérdésre egyik sem felel.

Empátia

Kavicsmezőn tapod lábam,
lombbá nyújtózott levelek
integetnek napos sávban,
hívogatnak, nem mehetek.

Százholdas pagony a szívem,
belefér a kemény kő is.
Sorsvert létek terhét viszem,
három dimenzió őriz.

A lelkekben mindig csírákat
bontanak a görbedt csontok,
zúzott testek, mondvacsinált
jólétből lett horizontok.
Sosem bírtam farkashorda
élére állt angyal lenni,
de ha bárki elém hordta
baját, megindultam. Ennyi.

Porszem

Hegyoldalról néztem a látomást,
a várost, amely nem volt messze már.
Fénytengert láttam csöndben ringani,
amit ki ott él, észre sem venne tán.

Sikátorok, kémények, házfalak
között él, s hiszi, hogy ő valaki,
pedig elég egy hegyoldali est
hogy porszemségét kezdje vallani.

Virrad

Virrad az élet temploma
napórát rajzol lent a fa,
még hűvös leplek vonzanak,
s arannyá izzik fent a nap,
arany mézgájú fenyvesen
csorog a fény szerelmesen,
s krizantém-harmat szórja szét.

A fánk falevél függönyét
sápadt augusztus színezi,

hamvas szilvákat visz neki,
pihés barackokat. Korán,
az idegpályák sodronyán
tiktakol az idő maga.
Hőség. Elfolyt az éjszaka.

Fészekrakás

Úgy hordjuk a szálat, a szép aranyágot,
az éppen adódó pillanatot,
hogy véletlen szabta regények kazalba
vegyülnek, villanva imitt és amott,
hogy renddel, és hittel és morál-limittel
tapasztjuk meg; bűn a fűszerezés,
de langymelegében, kínokban és kéjben
fürösztve, halálodig tűrsz és remélsz.

S mert forrong az élet, hát forrong a fészek,
a lakók, a színhely, a föld, a világ.
A bolygók, planéták mind járják e sétát,
és némelyik néha ős „bumm”-ot kiált.
Születnek és halnak örök viadalnak,
s a fészkeket mindig újak rakják.
Mert csontból és porból, és sívó mocskból
is feltör a fényre az Élet, a Láng.

Örök emlék

A sárga úton éltem én,
kutatva Őzt, magányosan.
Emlékek ujja nyúlt felém,
kapaszkodott reám hosszan.

Köröttem láthatatlanul,
csapongva, lélek-ezredek
kerestek Őzt, varázs-tanút,
hogy boldogságot nyerjenek.

Egy úton jártunk együtt és
egyenként, várva éhesen,
hogy egy szívünkre mért ütés
szerelmes társra ébresszen.

Te is tudod, napok, havak
eloszlanak, mint az öröm,
s a boldog óra elszalad,
amint a szívbe beköszön.

De mindörökre megmarad
az út, a perc, a víz, a nap,
mikor először elragadt,
hogy rám nevetni láttalak.

Fiókámhoz

Sávoz az alkony,
szél fut a parton,
úzi a fellegeket,
nap paraszába
száll a madárka,
vérvörös égre jegyez.

Szárnya a tolla,
mint a motolla
verdesi, majd' elalél,
léte az étke,
várja a fészke,
s gyors követője az éj.

Cseppnyi madárkám,
rémit-e, várván,
sors keze majd hova sújt?
Léted az étked,
gyermeked, fészked –
álmod is érzi a súlyt.

Nézz csak a napba!
Földbe ragadva
sárba tiporna e félsz;
bírd a bizalmat,
hidd a jutalmat,
óvd a reményt, amíg élsz!

Ha végiggondolom

Félálom s éber lét határán,
akár zökkenő vonat sínén
futó szerelvényben, ha tájt vált
az ablak; vagy hullám vert vizén

ezüst fények, ha zöld haragba,
vagy bús, barna bánatba hullnak,
– úgy villódnak ködbe faragva
színes emlékei a múltnak.

Ha végiggondolom, az életem
tarka csokrába tüskés rózsák
mellett csalánt is bőven téptem,
s lóherét is, Fortuna csókját.

Hogy melyik volt több? Apró hólyag
göbjeivel tele a testem,
az istenasszony kegyes csókja
bezzeg ritkán érintett engem;

tördöfést viszont, mely a lélek
sebét okozza, múlhatatlant,
háromszor kaptam. Sok? Kevés ez?
Megemésztettem. Túlhaladtam.

Ha végiggondolom –

szonett formában

Félálom s éber lét határán
villódnak így színes emlékek:
hullám vert vizén ezüst fények,
s futó vonatablak, ha tájt vált.
Ha végiggondolom, az éltem
tarka csokrába tüskés rózsát,
és lóherét – Fortuna csókját –
s mellette csalánt bőven téptem.
Az istenasszony kegyes csókja
sajnos ritkán érintett engem.
Apró hólyaggal telt a testem,
s három tördöfés vitt padlóra.

Léleksebem bár múlhatatlan,
megemésztettem. Túlhaladtam.

Kassák-hommage

Kezek, lábak, karok, s egy fej csak...
Mint Siva vagy szarvasbogár,
(vagy pók is lehet)
száll a szélben
hegedűje már nincs kezében,
bár a nyikorgást hallani...

a házon átemelte valami
 nagy szélvihar, vele számovár,
 vaskályha csöve sűg feléje
 bátorító szókat, Chagall
 kalapja tán, mi megelőzi,
 és változó a szélirány.
 Füstöl, füstöl a Kassák-vonat,
 gőzölög rajta számovár, elgőzölög,
 akár az élet.
 Fekete tea gőzén füstölt
 hering a tálon... Minden mindennel összefügg.
 Fejünk felett, lábunk alatt
 bújnak meg a konok szavak,
 és elkísérnek sínek nélkül.

Jön már – evokáció

A Bul'Mich'-en suhant át, mint régen,
 falevelek röpködtek lábnyomán,
 lelkem kócolta, röpkén, merészen,
 mint őneki, s borzongást hintett rám.

Én épp a Szajna felé ballagtam
 – a forró aszfalt is olvadt szinte –
 mélázva, halált sejtve magamban,
 s fülembé sűgött arcon legyintve.

Titkának súlyától megremegtem,
akár a széles bulvár, a fasor.
Egy perc volt csak, más észre se vette,
csak én tudtam, hogy ott jár valahol.

Megleste a vén folyó sodrába
merült hajót, mely amott vesztegel,
s egy transzvesztitát, ki alsót rántva
szükségét éppen ott végezte el.

Mi lesz velünk?

Ha kiterítenek holtan
s veled csupán magam voltam,
vigasztal-e majd a tudat,
hogym velem jártad az utat?
Fűszálból font, vagy acél létra
feszül hídként sok szakadékra,
melyek fölött fogunkban tartva
viszünk szerelmet túlsó partra?
Hiábavalóságok, mint a
tücsökdal, virág, csillag, hinta,
melyekért élni érdemes;
mi lesz velünk, ha nem lesznek?

(evokáció Nagy László versére)

Míg gyermek voltam

Míg gyermek voltam
közel halálhoz nem engedtek.
Míg gyermek voltam
nem jártam bús temetőkertet.

Míg gyermek voltam

némult a szó, hogyha beléptem.
Míg gyermek voltam
jó szívvel hazudtak is értem.
Míg gyermek voltam
került a gond, a baj, a bánat.
Míg gyermek voltam
csak képről szerettem anyámat.
Míg gyermek voltam
rokonaimat sem ismertem.
Míg gyermek voltam
nem lelenc, nevelt gyermek lettem.

Felnőtté válva
temetnem kellett ezt is, azt is.
Felnőtté válva
ismerős lett tömjénfüst, masztix.

Felnőtté válva
egyszerre minden túl nehéz lett.
Felnőtté válva
helytállni szorított az élet.
Felnőtté válva
őszül hajam, fogsorom vásik.
Felnőtté válva
megtanultam féltetni mást is.
Felnőtté válva
magamtól többé már nem félek.
Felnőtté válva
mégis riadt gyermekként élek.

(evokáció Kosztolányi – Azon az éjjel c. versére)

Mint bábos lepke

Mikor a kertre lomhán leszáll
és csendet kiált az éjmadár,
előbújnak az apró neszek
a tettek alól, s észreveszed,

amit elfedett eddig a zaj,
a lét lármája, a zűrzavar,
vásári, olcsó szavak mögül
kitántorogva előkerül

az igazság; még hulló leple
takarja, de mint bábos lepke
gubója nyílik, pőre testén
villanó fénnel csorgó festék.

Jó barát a csend s az igazság,
összefonódva tanítgatják
a tekervényes agyzugokat,
s jövetelükre felzuboghat

az őszinteség sodró árja
– Kasszandra nem alkuvó szája – ,
enged az önzés fojtó nyúge,
az önáltatás keserűje,

és akarsz, vagy nem, szembenézel
bűnnel, halállal, tiszta ésszel,
magad vagy bírád; a halk neszek
nem fedhetik el ítéleted.

Mr. Hardy széke

Mr. Hardy széke
egyszerű, szép remek.
A víz nem korrodálja,
a szélről nem remeg.
A szélről nem remeg.

Időtlen áll a kertben,
vonzza az árnyakat.
Csak kék festéke pattog,
fakul az árnyalat.
Fakul az árnyalat.

De nemes ívén, báján
nem fognak kor-szelek.
Mert Mr. Hardy széke
a tiszta képzelet.
A tiszta képzelet.

Munch

Sikoly. Akár a száj formálta Ó,
mint Dali képein a lecsorgó
idő. Mint nyolcas, középütt svájfolt,
szabálytalan, mint pörsenés, májfolt.
Nyúlik az út, a ház, a bőr,
mint szenvedés, ha lesújt az ököl,
beáll a kés, s az első pillanat
után csak kín és fájdalom marad,
s az is fogyni kezd, mint az öntudat
az elhomályosult szemek alatt.

Nulla pont

Egyre többet s többet tudok
és kevesebbet érek
ifjak szemében, akiknél
még lomhábbak az évek,
mert bombabiztos a hitük,
– hacsak nem jön egy bomba –
hosszan nyúlik még ékköves
útjuk a nulla pontba.

De meglegyintett engem már
a szél, súgott fülemben:
– Az emberélet útjának
felét szórtam öledbe,
kaptál jót-rosszat; gyermeket,
szerelmet, szépet, otthont....
Ne légy mohó. Most már a test
gyarlóságát is ott fogd!

És lesújtott a pillanat,
hogy talpig megremegtem,
s az ólmos nagy csapástól víz
verte ki egész testem.
S azóta jön, figyelmeztet
minden perc, minden óra,

Vigyázz! fogy a poharadban
a bíborszín itóka.

Kenyeredből csak sercli van!
S ahogy fogy ital, étel,
apadt erő, hörgő tüdő
küzd a levegővéttel.
értékét vesztí a tudás,
hamu lesz minden kincsem...
Megadja-e, hogy legalább
a méltóságom mentsem?

Titkok

A fülbesúgás volt elébb,
picinyke vétkek vallomása,
mégis, úgy pirultunk belé,
mint szűz angyalkák földi mása.

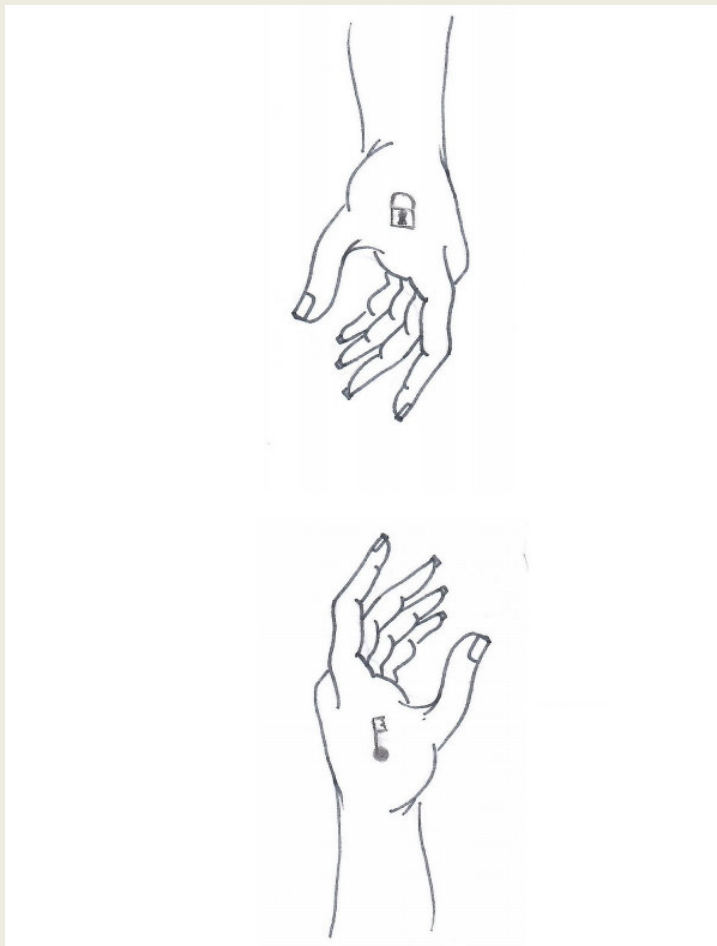
Karzatról dörgő szózatok
fázós-ijesztőn ránk dörögtek,
kezdünk már eszmélni, mi rossz,
de a jóról se tudtunk többet.

Füzetnek kapcsa, emlékkönyv
lakatja zárta még magába,
s a számárfül is kerek, gyöngy
betűket rejtett általába'.

És bakfissá nőtt a puttó,
mutáló kamasszá a másik,
idétlenek voltunk, suttyók,
a titkok súlya nőtt rogyásig.

S egyszerre, mint sivár mezőn
El Nino pattant virágözönt,
a kulcsok kódja ébredező
érzékeinkbe beköltözött.

És múlnak évek, lábnyomok,
s a legnagyobbak megmaradtak,
és élet, halál átfogó
megfejtést azóta se kaphat.

Történelem

Játék csupán a szín,
a díszlet megkopó,
változatlan a kín,
csak a hely változó,

a kellék és szöveg.
Mellék és főalak
helyben áll, mint cövek,
karusszel-ég alatt.

Míg kattognak verklik,
s dallamuk nyekereg,
a gárda változik,
s marad a jelenet.

Vigas

Az elhibázott életekből
jaj, mennyi mese kerekedne...
ha őszintén, tisztán az ember
rosszat és jót elbeszélhetne!

S ha megpróbálnánk itt is, ott is
napi kis bánatokat kenni
gyógyírral; szóval, jó tanáccsal,
minthogy a kedvesség csak ennyi.

Pénzbe nem kerül, árad bőven,
s ha magányt, rosszkedvet elmosva
felderíti néhányunk arcát,
a Sors hiába taposta...

Világvége

Szagtalan éger kornyad az útra,
lécbe kerített ház pityereg,
könnye salétrom, izzad a sutba,
színehagyott vakolat lepereg.

Port vet a szél, ha erre csatangol,
rázva-morogva zsendelyen ül.
Görbül a földút, árnya lehangol;
már a menyecske is menekül.

Éjszínű varjak – özvegyasszony sor –
vágyik bicegve, sírva kaszást,
vágja a csirkét, szitkokat morzsol,
kés a kezében – mit tehet mást?

Hajtja apadva csörgedező vér,
megkötött izmok, vert idegek.
Vára a háza, omladozó rév,
nem szívesen lát már idegent.

Kényszerek adta lét szava úr itt,
vénül a napfény, színe szakad.
Mind rabok, unják éltük, e vurstlit.
Környezetétől is függ a szabad...

Vihartánc

Fehér ruhát repít elől
kagán leánya, kóc haját
teríti ránk, a földre dől,
akár a szürke rongybabák.

De szél zavarja ritmusát,
s a nyája űzi; kénytelen
korommal elfedett ruhát
cserélni város szegleten.

Mögötte zord, sötét jetik
kinyúlt alakja fut tova,
s nyomukba csapja lépteit
a nagy hun, isten ostora.

A láthatáron estlepel.
Vajákos perget dobverőt.
A törzs dohogva ünnepel,
vitatva múltat és jövőt.

Duhaj, ha rázza tincseit;
e rémsereg ma nagy legény,
s csak ontja, szórja kincseit:
üvegfüggőket ág hegyén.

Zöldül

Zöldül a zsenge búza-határ,
arra kaszás még hálni se jár,
ám alig sarjad,
máris a varjak
szürke subája vigyázta az út.

Messzi rögökre szálldos a nyár,
kíséri vándor fecske dal-ár,
ördögszekéren
céda remények
kötnek a talpára útilaput.

Hull a virágszirom, mind elalél,
csendesedő ütemet ver a vér,
léted a játszma,
parázson jársz ma,
nem tudod, ki teszi le az adut.

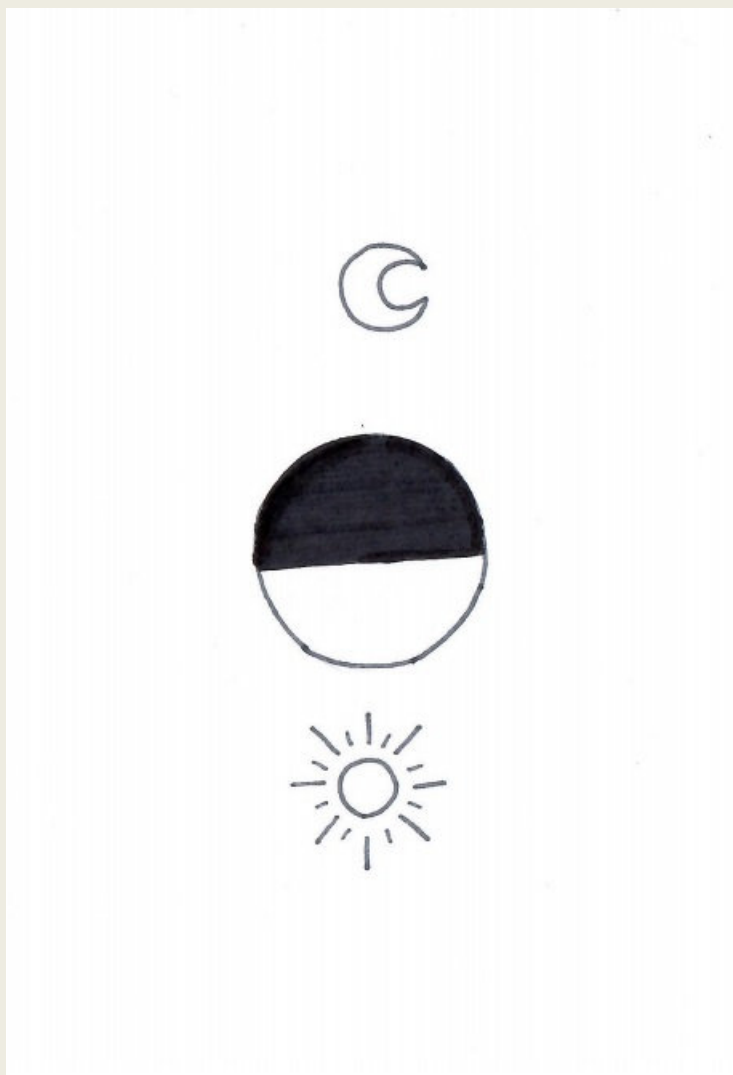
Bújócska

Behúzza Éj a karmait,
és elnyúlik a föld színén,
elvágta már a karmazsin
drapériát Alkony egén,

s úgy elhevert, mint agg legény
dimbes-dombos, vén nyoszolyán,
lágyan gyúlt Hold a gyertyafény,
tükröz tócsák holt foncsorán.

Csillagszemét bár lehunyta,
néha-néha mégis kiles,
vajon hová, merre bújt a
Nap, e tüzes ugrifüles?

Pár órára el is szunnyad,
de felriad, mikor a Nap
rejtekéből előbukkan,
s buzgón kiált: Ipi-apacs!

Aranyzuhany

Olvadt aranya csordul rá a Napnak,
a déli verő fényben fürdeti,
a meglassult erek is lángra kapnak.

Aranyló maszk. Mi dolgozik mögötte?
A hűvös szépség jóságot takar,
fényt nyel, majd visszasugároz örökre?

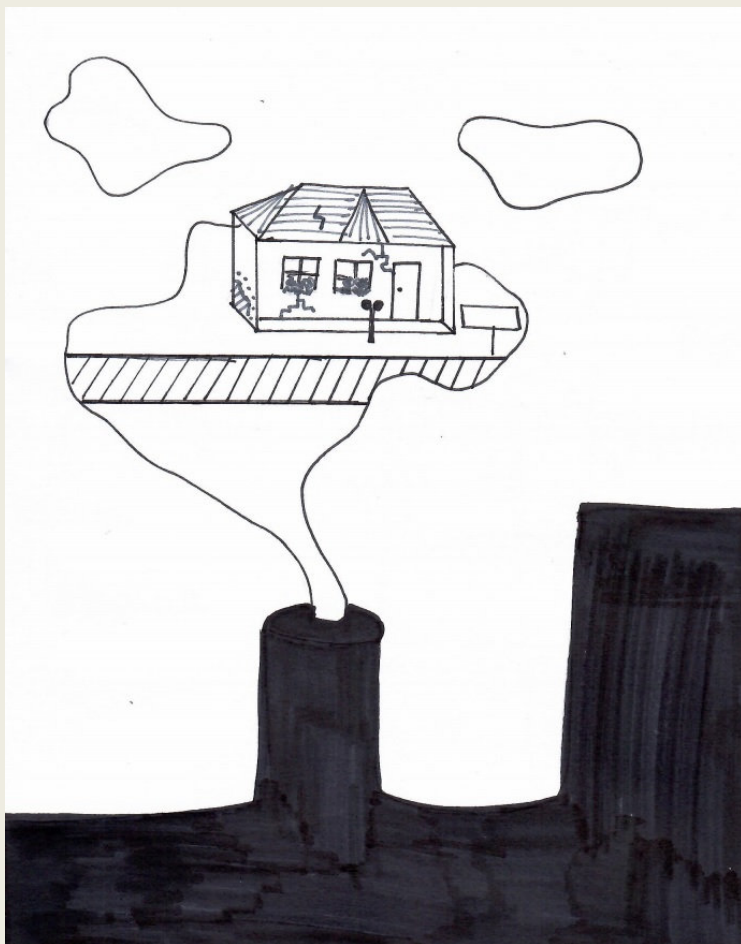
Vagy Nofretete-bronz, engedő lágyság,
de mégis kemény fém, ha szembeszáll,
és harci vértként hárítja a lándzsát?

Nem tudható. Az aranyzuhany máza
minden vonását széppé érleli,
mindaddig, amíg szóra nyílik szája.

A vén állomás

A vén állomás álmodik kicsit,
és pályaudvarnak látja magát...

Még jövőt remél, míg megalkuszik
napról-napra; issza a füst szagát
az egyetlen, agg gőzös kéményéből,
mely naponta jár nosztalgiázni,
pöfög neki az út élményéről
– lassan, ahogy meg szokta kívánni –
mert nincs ok sietni, menetrend diktál,
míg áll a ház, és jár a vén vonat.
Van idő mélázni az élet titkán...
S az ülés foszlik, peng a vakolat,
a muskátlik már kiszáradtak régen,
nem kerül új, a bakter csak legyint;;
az indótárcsát úgy tartja kezében,
ha leteszi, fel se venné megint.
Enyészet méla bánata kőröz
rajtuk csendben, ha füttel szól a start,
és udvarol a gavallér gőzös,
a romló bájaknak fals tükröt tart.

Repülni, szállni

Vidulni vágyom virágos rétre,
felhőbe foszló szirtek tövébe,
nem foglalkozni tilalom-fallal,
vidulni vágyom éjjel és nappal.

Örülni rózsá, akác színének,
tengermorajnak, zúgónak, érnek,
ívnek és szívnek, dalnak örülni,
meggyfa leveles karjára ülni,

s repülni, szállni megtöltekéze
a fellegekbe, magasba, mennybe;
egy báránnyel lóbalni lábat,
hol nincsen bűn, nincsen bűnbocsánat,

emberség, jószág pulzál a vérben,
nincs nyomorúság, vagyon nem érdem;
de ilyen vidék nincs, csak a mennyben –
lenne bár jussunk, megérdemelten...!

Honfoglalás

A folyón innen köd szitál,
és gyepű-tüzek égnek,
part füzesébe bújt Tiszán
szláv, moráv nyugtalan végek.

Lesz-e támadás? Frank, bolgár
lovashad csap-e a népre?
Vagy nyűheti nehéz dolgát
a pór, mindük ellensége?

Seregélyhad, ha hirtelen
viharzik terhes fákra,
úgy támad az az idegen
zsoldos sereg e tájra.

Csak mohó szerzés élteti,
köp életre, halálra,
sovány motyó is kell neki,
s rabláncon visz Bizáncba.

De szálló hang sűg vágyva fent,
a medence közében:
Attila népe útra kelt,
s ideér, még ez évben!

Szörnyű ékszer

Egyenruha. Fegyverek. Félelem.
Add Istenem, hogy meg ne ismerjem!

Oly jó, ha csip-csup gond minden napom,
nem szirénahangú légoltalom.
Salétromvirágos, sötét pince,
ne lopj köszvényt, vírust ereinkbe.
Ne kelljen pusztá létet menteni,
ha ágyúdörgés falunk rengeti,
s pöfeteg gombák ne nyíljanak ott,
hol angyalt képzelünk, fénylő napot.
Felkelés. Birka farkassá vadul,
borul a rend, a jog pallosba hull,
de áldozat van csak, győztes soha,
bárány vagy, visszavár a föld pora.
Utcán árva sír, földeken keresztek
– csak az terem! – hányszor tanuljuk ezt?
Kaszás nem arany gabonát arat,
de emberhalált; vétlen pillanat
szörnyű ékszere holtak gyöngyei,
a freccsenő vér vörös csöppjei.

Nem kell felkelés, fegyver, félelem!
Hogy ne ismerjem, add meg, Istenem!

Tavaszk jött?

Tavaszk jött? Elszállt fenyőfáim alól
a telelő fécánkakas végleg...
Nem ismer hálát, csak búzamagomról
tud, mellyel elkerülte a véget.

Tavaszk jött? jelzik már a vakond útját
leszúrt kapanyél nagyságú lyukak...
Szorgosan vési lenn az alagútját,
mint metrószok közetbe pajzsukat.

Cserebogarat fordít ki a kapa;
nehézkcs. Kábult, téli álma szűnt,
megtöltekezni berreg, s szárnyra kap a
meggyfához, mely zsenge rügyeket szűlt.

Tavaszk jött, s mégsem. Vad heve a Napnak
tavasz szelídségét csak színleli,
s az évszakok kavargásában lassan
elmosódnak ősz s tavasz színei.

Winston a mosdóban

Patyolattiszta, hófehér szoba.
Baldachinos ágy, bábafityula.
Várakozó csend, nyugodt figyelem,
kilenc hónapot tűrő fegyelem,

orvos, ha kell. De sietnie kár.
Főrendi házban szabályosan jár,
és tervezetten, minden esemény.
Mint óramű. Mint képzelt lányregény.

Ó, de a bál...! Azt meg kell rendezni,
hisz van még időm... Nem lesz baj semmi,
drágám, vigyázok! Itt lepihenek,
s nem táncolok, nézem a hölgyeket.

Diszkrét a zene. Whisky illat leng.
Dohányfüst kering valcert odabent.
Reped a burok, várni nincs idő.
Szülhet mosdóban egy főúri nő?

Korai vendég, hét hónapra jött.
Dohányfüst, whisky kísértése közt,
mely halálig társul vele, fölsír
ráncos, kis, vörös arcával Churchill.

Óarany ömlik az égből

Óarany ömlik az égből,
gesztenye ékszere roppan,
úsznak a darvak a rétről, –
égnek a kék tava csobban.

Izzik a pír a juharfán
ősz koronáz vele bérce,
ékköve ő az Úr arcát
ködbevonó lehelésnek.

Tág a tüdő, horizontot
lágy, meleg este ha láthatsz;
éled a test, porig ontott
langy hited újra felállhat.

Születésnapjára

Nagylegény lett a kisgyerek,
pállott száján szivar rezeg,
menő
Jenő.

Haján pomádé vastagon,
öltönye kézzel varrt fazon,
hiú
fiú.

Operabálba frakkban jár,
oldalán puccos nej kajál,
úri
muri.

Szülőházát már eladta,
és bedugta egy otthonba
apját,
anyját.

Rozzant tragacsra rádudál,
hisz neki Mercédész dukál,
elő-
kelő.

Haverja van, barátja nincs,
lefelé tapos, fel kacsint,
ejnye-
bejnye.

Igényt támaszt, kivételt tesz,
jogod ellen erőt szegez
a kis
hamis.

Míg arroganciája dics,
nyílik zsebünkben a dikics,
az ám,
hazám!

(J.A. Születésnapomra „evokáció”)

Jótevény éj

Jótevény éj, tussal rajzoló,
gondot hozó, s messze hajszoló,
ki megváltoztathatsz dolgokat,
súlytalanná tehetsz fontosat,

mi van e házban, kik laknak itt
magukba zárva kis titkaik,
ahogy látatlan-hangtalanul
markában tartja őket az Úr?

Osztott-e nekik húst eleget,
tarka gyümölcsöt, szívmeleget,
jó nevetéseket, víg parolát,
szurtos utódokat, szép babonát?

Vagy csak a „nincsen” jajsza szól
fűtetlen kályha roncsa alól,
s eres kezekből veszett erőt
hiányolnak bús elheverők,

kik szavaikban is egymást verik,
ölnék, ölelnék és eltemetik
mindazt, mi felemel, s nem megaláz?

Titkait rejti az éjben e ház.

Bolond világ

Mintha szél szárnya verne marsot,
a mosott ruha sikongva csattog,
s mintha a földnek násza lenne,
bújnak a fák szírompehelybe.

Mintha az ég a földtől válna,
könny-gyöngyöket akaszt a fákra,
s mintha ez még elég nem lenne,
rázáporozza völgyre, hegyre.

Mintha a föld csak sztráda lenne,
embersor kígyóz más helyekre,
s mintha a világ bolond volna,
belökheth téged is a sorba...

Meghúzzák magukat a vének,
Messiást várnak, végítélet
harsonáit, mint régen, akkor...
de mit ért Isten? Lett aranykor?

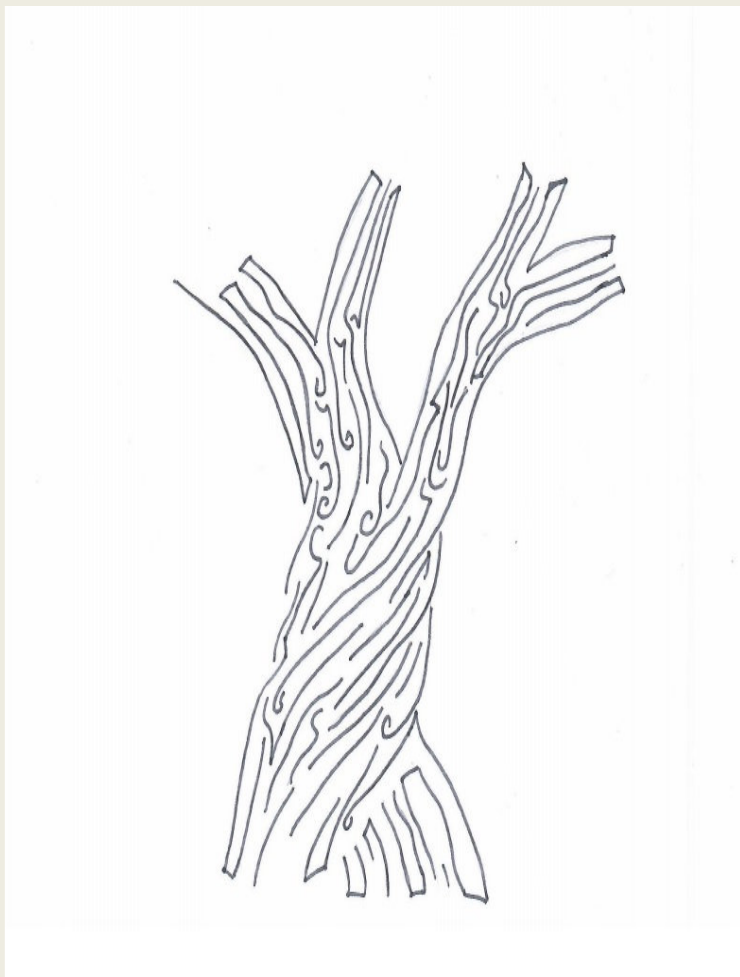
Sosem lesz egy a milliárdból,
megváltott béke hallgatásból,
hordószónok kell, buli, tender...

Nincs mit tenni. Ilyen az ember.

Korhadt szálfák

Elindulnak a zöld hasú fák,
meghajlott törzzsel menetelnek.
Roskaszto terhú évek súlyát,
por lepte álmokat cipelnek.
Mint óvodások, libasorban
követik egymást porló havon,
mennek a ködös semmi felé
szél borotválta hegyoldalon.
Vezérfonaluk leszúrt rönkök
kerítése, hol madár sem járt.
Talpuk alatt legyúrt göröngyök,
ágaik kézen fogják egymást.
Cikkcakk pengéjű végzet várja
legtöbbjüket, mert őszi törvény:
győz az idő, a romlás párja,
s elhull a gyöngébb meggyötörvén.

Ó, korhadt szálfák, öreg ember!
Megroppannak, ha vesztük érzik.
Világukért is könnyeznem kell,
értük és értem szívem vérzik.

Fennsíkon

Hullámszik és villószik és ragyog,
mint a folyó – benne kis hal vagyok –,
megkettőzve tükröz és varázsol
a lég. Tornynos felhőket harácsol,
a halványkék ibolyaszínt mutat
a távolban – magas hegyvonulat
a láthatár. Tüdőt tágít az ér,
és elemi nyugalommal felér
a csendesülő szív bizodalma:
itt a helyed. A gond sem fojthat ma.

Gomolyfelhők, mint halottas menet
vonulnak lassan, könnyet ejtenek,
hol a csúcsok felhőket döfnek át.
Villantanak néhol egy glóriát,
s csak ámulom a száraz biztonság
öléből azt a sugár-szín pompát,
melyből szivárvány hét színe fakad
reményt árasztva ég boltja alatt...
Használd ki az idődet – súg nekem
a múltó perc, a szívem, a szemem,
s körül a síkon minden élőlény –
siratva halj, és sokat érőn élj!

Apadó Duna

Duzzog a fenség, elvonul árja.
Karmait fenték – medre karámja.
Árteret töltő ereje villant,
gátakat söprő vágya elillant.
Megzabolázta vasbeton vértje,
homokzsák-gátja védekezése.

Partjain pulzál mész hava földön,
már csak a buzgár tör fel a zöldön,
s belvizes, sziksós réteken, földgát
nélkül a szittyós láp vedel zöldárt.
Csápja behúzza – ernyed a teste,
ámde csak szunnyad! Éber a beste...

Csak egyszer

Volt egyszer – egyszer volt,
egy szál lány gitár szólt.
Tábortűz, iskola...
Ne nőjünk fel soha!

Volt egyszer – szerelem,
mint kis ér köveken,
utolér, tovazúg,
nem hagy, csak mélabút.

Egyszer volt – jó barát,
ápolunk rózsafát,
tövis volt, megszúrta,
elfordult, más útra.

Hivatás – volt egyszer,
szívvel és lélekkel.
Dagadt a vitorla...
De más szél nem fújta.

Lágy anyák, bölcs apák
szép arca néz le ránk,
édes múlt...éltek még...
Egyszer volt – ó, de rég!

Jaj, hányszor van egyszer!
Hogy reszket az ember,
jaj, el ne szalassza...
mert sose jön vissza!

Dermesztő, szentigaz.
Nincs örök lét, vigasz,
s oly könnyen elvéted!
Egyszer van – az Élet.

Rőzseboszorka

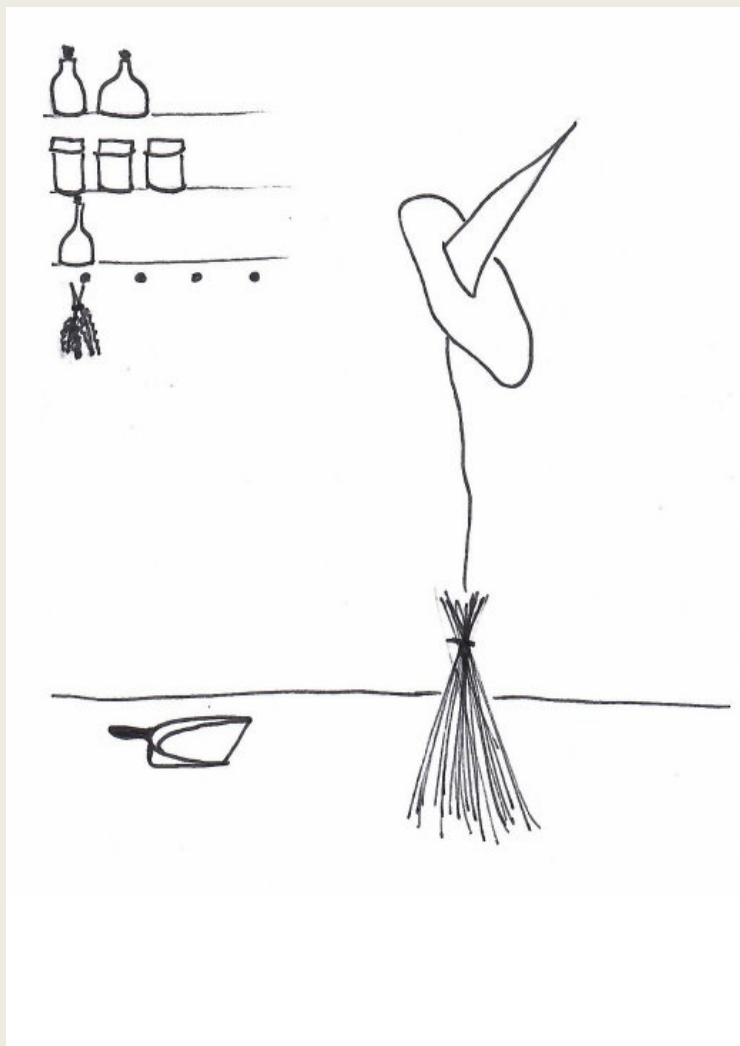
A kis boszi egy éjjelen
tisztító cucc lett hirtelen!
Seprűvé változtatta át
véletlenül saját magát!
Na, lett is sírás, jajgatás,
könnyhullás, ruhaszaggas.
– Mi lesz velem, ha így marad,
s öröklét lesz a pillanat?

Szipogva állt és nézett szét,
s látta, milyen szép e vidék,
ám a víz partja, holt tere
csupa szeméttel volt tele.
Ez a sorsom! – nyilallt bele
egy életcél ígérete:
Világszépítő rőzselét!
Keringett hát, s tűnt a szemét.

A kő körön bealkonyul,
boszik hada ígéz, vonul,
villám csapkod – pálca-varázs –
de nem segít ráolvasás.

De nézd, a végső Napsugár
a kelta kör-középre áll,
kivirágzik a rőzse is,
rügyet, bimbót hoz, zöldje friss.

Lám, lány áll a seprű helyén,
ismét boszi lett! (Vőlegény,
akit számára kinéztek,
mégsem lelt rá, mert ígéztek
közben Merlin és mások is,
s minden legényt, aki sottis
szoknyát viselt, és tartánt... hát...
elvarázsoltak lapáttá!)

Vajákos ősz

„Hasig lobog az ősz barhent ruhája”
(Parti Nagy Lajos)

Hasig lobog az ősz barhent ruhája,
fesző zászló, de százezer színű,
benne virít a cukorjuhar-sárga,
csapolt szirup, vanília ízű,

benne vérző szőlőlevél hullása,
ahogy elfúlva földre pereg le,
a prэшázi darázs mérges fullánkja,
gránit kőre csurran cefre leve,

kifordult hantok szürkéje, ha varjú
fekete dolmányt gombol szűz havon,
s ráfelelgető repedtfazék hangú
barna béka, melyre bús fűz hajol,

tompuló zöldek erőtlensége
párás hegyfokok magas láncain...
Ó, mennyi szépséget bújtatnak télre
a vajákos, vén ősz hűlt ráncai!

Eszmék s valóság patchworkján mélázva
az eliramló idő fagyba fúl
lassan, az égbolt vattáit szétrázza,
milliárd kristály ezüst pelyhe hull.

Mire születél

Szeretted félő szenvedéllyel,
sötétbe húzó tengerméllyel.
Naiv voltál, kezdettől árva,
s nem tettél mérget poharába.

Hamisságát mentséged fedte,
üres árkát hegyed temette.
Közömbös arcán ült a végzet,
melyen szerelmed elenyészett.

Mért voltál jó? Unalmas az ma!
A Föld katlan, forr rossz miazma.
Ez a világ ma felfal téged!
Vallással álcáz irigységet,

szelíddel vadat, cédát szűzzel,
érvek helyett rakétatűzzel...
az űrbe tart göggel, kevélyen,
s lent milliói halnak éhen.

Örömünket is pénzben mérik,
kufárság markol asszonyt, férfit...
Mért is születted ilyen sorsra?

Mi másra születhetted volna?

Emberárban

A napfénytől vakultan
csak álltam ott, és néztem.
Köröttem motoszkált a ház,
pinceszáj ásított rútan,
szenes kübli a kézben.

Az udvar sárga keramit,
és belőle középen
a csatornából patkány bújt
ki, rágcsálva vitt valamit,
bevallhatom már, féltem.

Néha házmester kongatott.
Követte őt a snassz vici,
mint hajót a farvize –
s a hír tudtunkra adatott,
öblös hangját eresztve ki.

Még megjelent a drótostót
öszvér-biciklit tolva,
kést fent a síró köszörűn,
s míg füttyörészve dolgozott,
szikrák szálltak a porba.

Előttem mind, jéghasábbal
egyensúlyoz a jeges,
hullnak az érmék, cincogó
hegedű – népdal szárnyal,
s a handlé rossz zakót keres.

Elmentek már, de itt maradt
emlékük belém zártan,
s mint kis árkokban rekedt víz,
csillogva szűrnek híg sarat
dübörgő emberárban.

Emberes idők

Ősz szakála ágba akad,
vetkőzteti a bokrokat,
jókedvében ölelgeti,
rosszkedvében megtépkedi,
s oly pajzánul sűg-bűg nekik,
elpirulnak leveleik.

Ez az ember már elfáradt,
de a meleg, víg szobákat
csak leskeli. Kopott gúnya
füst testének takarója,
avarból szótt; maga rázta
levelenként, fagyos sárba.

Köd előtte, köd utána –
néha tűnik, mint a pára,
gyorsjárású. Néha véres
bogyót majszol, vadra éhes,
szarvast, rókát terel arra,
hol a vadász csőre kapja.

Forradalmak lángja benne
mára üszök, hamu, pernye;
megharcolta nagy csatáit,
nyugalomra, csendre vágyik.
Elvégezte minden dolgát:
dérrel dermeszt rónát, portát,

veremben a krumpli, répa,
hosszúra nyúlt kék árnyéka.
Félrehajtott fejjel fülel;
testvére jön, csengettyűvel,
hófelhővel közeledik.
Az lesz a tizenkettedik.

Megkoronázva

Vigyázz, szülém!
Maradj, ne hagyd el házad!
Atomnyi lény
oktat, mi az alázat.
Csak jött, látott,
az éterben rejtőzött,
s nem megváltott,
de kiütéssel győzött.

Eredményül
a biztos semmivé lett,
ember nélkül
is megy tovább az élet,
de mily' ország
kívánna ilyen sorsot?

A fontosság
sorrendje átíródott,
az orvos ér
többet, mint a focista,
mentős, nővér...
s még hosszú az a lista.
Labor bűne?
Vagy denevérek átka?
Bárki műve,
sokunk lett tőle árva.

Rázd meg kezem,
barátom! Vágytam látni.
Többé sosem
parolázhat akárki!
Szmogot veszít
a Föld e kényszer-csendben.
Virul, lesz itt
új élet százszor szebben!

Ott legbelül

Bennem bánatok húrja zsong,
ősz lett a hajam, hófehér,
borongóssá változtatott
a szeszélyes Sors, a ledér.

Próbált megtörni nem egyszer
– Hajolj meg hát! Roppanj derék! –
mégsem győzhetett le bennem
életigenlést, dús kedélyt.

Bennem sikongó spinét sír,
mégsem tipródom bús körön,
csillan még bennem, mint éjszín
hajban ezüst szál – az öröm.

Antik

Pannon polgár panasza

Engem mindig a jó bor sarkall indulatokra.
s dúló indulatom lükteti verseim át.
Mithrász templomi papjai hívtak versfaragásra
engem, a lágyság szép mondatait faragót.
Víznel, kősziklából ébredt ránk ez az isten,
szentélyt állít néki, imádni akarja a küzdő nép.
Mondják, kardot hordoz a jobbik drága kezében,
míg másikban a fény, fáklya világa virít.
Ő ad fényt, hiszen ő harcolt meg az éji bikával,
öldöklő erejű, isteni-ördögi lény.
Rápattant a bikára, s amíg az bírta erővel,
úttalan utakon át űzte, amíg elesett.
Ó, nemes állat, mégis vérzett oldala végül,
s minden cseppje a fényes Mithrást gazdagította.
Én, pannon polgár, hallottam tetteiről, míg
kockát vet, s iszogál itten a fórumi nép.
Római közkatonák titkos misztériumát csendben
suttojják az agorán, kardot, vért, s bika áldozatát.
Illik hódítókhöz a győzelem és vereség is,
úgy keverednek sorsukban, mint fényben a napsugarak.
Jó Hérakleitosz mondotta, az íj neve élet,
műve viszont a halál-harcosok útja e lét.
Római harcos nem lévén, jaj, vér szaga rettent,
szóljon hát a dalom Mithrászról, fény sugaráról!

Rejtekből beavatáson

Mitra vonzza szembogaram ma folyvást.
Harcosokkal telt meg a templom éjjel,
ott nyüzsögtek bort iszogatva csendben,
római század.

Majd a pap jött, – tűntek a kanta, tömlő –
énekelve, szép daliák körötte.
Pőre testük csak falevél takarta,
arcukon árny ült.

Egy hatalmas állat üget nyomukban:
istenük kegy – áldozatul bikát vár.
Döng a lépte, fújtat az orrlíkán át,
s vére aláhull.

Megkenődnek azzal a pőre ifjak,
míg a pap kántál sebesen, s imádkoz:
Ó, fogadd el áldozatunkat mostan
fény ura, Mithrász!

Majd a bőrt, szórt, csontokat félre rakva
már a drága, szép húsokat sütik mind...
Furcsa istenség, aki húsrá nem vágy...
Érje be csonttal!

Búsongó pentameterek

Őskori vérünk lombok boldog vándora volt,
földre leszállva is így vitte a törzsi öröm?
S jogrend volt-e a ködbe vesző ösvény mocsarán?
Nem, hisz az ösztön uralt, Darwini emberiség.

Fázott, éhe igazta, haladt az időben elő,
végzete nyers, vad erő, hullt bele agg, csecsemő.
Rút, babonás hiedelme az ész kertjébe tiport,
vérbe borult a világ, népeket írt hite át.

Állati sorból, embert, mely kiemelte: az ész
fellegen élt: hisz a test vágyait tette elébb.
Célja a hús örömét, a vagyont halmozni, akár
félresöpörve szelíd, csillagon álmodozót.

Csontját kényelem elpuhította, erőszak a húst
törte meg; arcra borult, hajlott a szálfá gerinc.
Pusztul az édeni Föld, acsarognak a népek erőt,
nincs közös elv, akarat, álom a holnap nap.

Telnek az évek, a századok egyre, de mégse lehet
képes a tiszta erény győzni hamis hazugon?
Rút a közészer, a lúd mégis győz nagy malacon...
Jő-e aranykorod, ó, tévutas emberiség?

Lát-e a nemzetek érdeke méltó egybeszövést,
s rendel-e bölcs vezetés kényszerű összefogást? Vagy
botorul tán gömbünk mindez végzete lesz, s szertefutó
utakat, Bummot is aktivizál?

Nil admirari*

(anakreóni 7-es.)

E puszta földbe régen,
mint gyom kapaszkodott meg;
finom növény a végek
gyepűin elnyomott lett.

Csodákra várt e nemzet,
ez élhetetlen, kényes,
nem összefogni termett,
vad, hetyke, szenvedélyes.

De ráfizetve jórészt,
keresztutakhoz érve,
sosem tanult a jónép,
sosem hajolt az érvre.

Történelembe hány mű,
és hány poéta írta:
– Vigyázz! – s csapott a ménkű,
és elfogyott a tinta.

Már nincsenek csodák sem,
már csak a vers, a kép szép,
már nem segít az ámen,
már fő urunk a kétség.

Nemcsak kezünknek ujj,
szavazni láb is képes...
Mi lesz velünk, ha újra
kitántorog sok éhes...?

*Nil admirari = semmin se csodálkozz

A lantos dala

Aludtam épp, de Vesta szólt
reám rivallva, mérgesen:
Ne álmodozz, te szertelen,
az összes írnok elpucolt!

Elégiát skribál Horász
után, babért remélve mind,
s a nép feléje csókot int.
Mit állsz? Eredj, ne tétovázz!

Dalold ez arc szép tónusát,
regéld Junói termetem,
de nyikkanni se merd nekem
kecses Venust, se Fortunát!

Rohanni készen álltam én,
de Vesta tűnt, s fölön fogott
a csábító Venus legott,
ki édes arccal állt elé.

Ma győzni fogsz te, láss csudát!
A dalnokok babérja vár,
csak engem énekelj ma már,
ne Vesta-bájt, se Fortunát!

Míg elértem a Fórumra,
az összes isten elkapott,
s megénekelni nógatott,
csupán csak ő nem, Fortuna.

Mit is tettem, én herélt?
A lant dalolt kezem alatt,
elénekelt követ, falat,
s Danubius felől regélt.

Lezárva már a vers-tusa,
kemény az istenek szeme.
De mit törődtem én vele,
reám mosolygott Fortuna!

Aquincum

Fény ura, Mitrász, áldjon ez ének,
pengjen a lanton antik húr,
zengje a dallam múlt örökének
megbecsülését, Akvinkum!

Százhuszonötten fényes a torta,
gyertya ha rajta fellobban.
Öt negyed évszázad nyoma ott van
majd ezeregyszáz év romban.

Ókori létet játszhat a néped
légionárius táborban,
s római polgár napja meg éje
ünnepi fényt kap a tárlókban.

Szíved a város, húspiacod már
étkeket adta ezreknek.
Áldozatot várt fórumi oltár
s amfiteátrum az ezrednek.

Centurió ha fürdeni hódolt,
várta a fürdő, gőz és kád,
illik a korhoz, városi módhoz,
hunnak, avarnak bő példák.

Flóra rügyet bont, illata föltölt,
hozza a sok-sok vendéget,
lantzene hallik, írnak a költők,
köztük a jókedv sem késhet.

Flaccus-utód költ, Mars hada verseng,
csattog a kard, de nem vért vesz.
Flóra szívének kedves a verseny,
szép tavaszában megférnek.

Jós ha lehetnék, szent, avatott szóm
Delphoi nélkül is terjesztik;
jóslatom ím – ércnél maradandóbb
hit –: a jövőd szép, s lesz szebb is!

Légy színes takaróm

Házunk rőt tetején cirmos a silbak est.
Vendég hogyha betér, lábnyoma cuppogó,
kedves célba ha ér, vajpuha mind a szó,
kandallónk melegét élvezi már a test.

Légy színes takaróm, széllel ölelt az ősz!
Hozzád bújva a rossz megszelídülve fáj.
Pattogj rózse, mitől zöld tea gőze száll!
Bölcsek könyveiből jósol a vén idő.

Aggodalom a gyermekért

Aludj, aludj. Én rémülten várom,
a rút való ha egyszer rád talál,
hamar rájössz, vannak kínok, járom,
s fehér lován a herceg Kékszakáll.

Világod oly mesés. Csodás ünő!
Varázserő! Sámán! S fejem töröm,
kitartható-e könnyedén tűnő,
hibátlan, tiszta, illanó öröm?

Az aggodalmas óvás tán érdem,
mi szívemben lapít akármely este,
s imádkozom – szavad ha nem értem –
ahol keresztre vont Urunknak teste:

ne hulljon rád sosem egy szörnyű alkony,
ahogy regében országot vesz Ajtony.

Kitekintve

Mosel-völgy, éjjel

Az éjjel feketén
pelyhedzve hullik le
halmok púpjai közt
kígyózó Moselre.
Koblenz s Trier között
sötétbe öltözött
városkák tükrözik
füzérek fényeit.

Elpihent, alszik már
a folyó, a bazár,
autó csak néha fut,
mint iramló bogár,
mellettük meredek,
tőkéssel ültetett
dús domboldalakat
sejtető támfalak.

Már palackba fejtve
szuszog dombok leve,
sötéten, mélán, mint
a tőkék erdeje.
Minden csúcson dereng
vár vagy fénylő kereszt,
hallgatagon, akár
az éji téli táj,

s mint csendből felcsengő
taktus, vagy keringő,
a sötét légből mint
jelenés tör elő,
hol innenső partról,
hol túlsó oldalról,
időtlen nem ereszt
az izzó fénykereszt.

Lebeg a semmiben,
nem tartja semmi sem...
Látszat ez, csalóka,
mégis, szinte hiszem,
s megbabonáz e hit.
Figyelem fényeit,
de nem világít mást
meg, csupán önmagát.

Hatás – ellenhatás
– szívszorító varázs –
vagy dacot gerjesztő
erőfitogtatás?
A derék, szorgos nép
úgy éli életét
Luther hazájában
megingathatatlan,

Ahogy évszázadok
rítusához szokott
nép őriz hagyományt,
hitet, tudást, jogot.
Suhan itt a vasút,
megtervezett az út,
s a lejtőt is saját
hasznukra fordítják.

S a kővel berakott
gerendás házak ott
Koblenz, s Trier között
jelképek: századok
nyugalma ölt testet
bennük: hogy itt vesztes
csak kor, hadúr lehet,
– nem szorgos emberek.

Mosel-völgy, nappal

Mint szürke hullámdombok közt
megülő habtaréj,
a Mosel parti halmokon
megül a köd, a dér.

Elmosódik az ív, a szög,
kontúr és körvonal,
semmibe futnak az utak,
nyirkot cseppent a fal.

Leszakadó domboldalak
makacsul meredő
szőlőtőkéi közt megáll,
pihen pergő idő.

Ünnep fonódik rá, s a prés,
a csőkió leáll,
némává ájul a vidék,
fáradtan néz a vár,

az éji, báli fényruha
elkopott, színt ereszt,
fényfodrárt hajnal oltotta,
sötét, mint a kereszt.

A táj, mint náthás, vén hobó
az utcasarkon, vár
csöpögő orral, hogy újra
ringjon a pfalzi nyár.

Fénysugár a dombon

Egy fénysugár világítja csak meg;
a nap utolsó, búcsúzó pászmája
mely haldokolva még rózsásra fest,
majd elmerül az éj sötét tavába.

A szellemként szitáló szürkület
már átvenné a hatalmat felette,
jót rosszal, szépet csúffal összeszűrve,
egyetlen, formátlan katyvaszba vetve,

ám ekkor újra felcsap a sugár,
robbanva szinte, mesterségesen,
láttatva, hogy az emberi tudás
uralkodhat némely elemeken.

Özönlő ionok anód s katód
közt gerjesztenek futó áramot,
ontják fényüket izzók, nappali
fényben fűrésztve világítandót.

Körül az éj bekapott kisvárost,
dombot, szőlőt, s a tőkéket is mind,
s a folyóval alkot sötét párost,
melyen már csak csillagok fénye ring.

De a lámpákkal rakott keresztet
s várromot ott reflektor emeli
földi halandók fejei fölé,
múlt dicsőségében megfürdeni.

Eldugott völgyben

...amott meg nézz a völgybe le;
olajfák érő gyümölcse
szürkészöldebbre festi át
a nyárvég porvert tónusát.

Tisztább napokban támfal a
hegy lépcsőződő oldala,
s libbenő párok fedezik
katlanát, ha fön közelít.

Keskeny öszvércsapás ered
völgyi falvak háta megett,
hol népe ajtókeretre
Isten bárányát szegezte.

Szemöldökfák bús kegyura
egy málló falú templomra
régóta mord arccal tekint,
ősz papjuk olykor rálegyint.

Hegy csontjából rakott falat
a nép, vén olajfák alatt,
és teraszlábakhoz közel
követ, venyigét halmoz fel.

Így volt húsz éve, s most megint
a katlanban, ki letekint,
töprenghet: más újul, vagy én,
a változások küszöbén?

Sikátor végi kőfalon
a harmonikát hallgatom,
s poros, nyárvégi csillagok
ámuldoznak, hogy itt vagyok.

Barát, ki tőlem távol élsz

Barát, ki tőlem távol élsz,
s e bús vidékre csak remélsz
utazni egyszer: mondd, miképp
idézzem néked kék eget,
szelíden égre tört hegyek
ölébe fészkelte völgyeket,

a róna álmos hangjait
hol szél süvöltöz hallalít?
Miképpen fessek? Mily ecset
varázsa adhat színeket
a számos hűvös, szép patak
vizének, erdők fáinak,

s a népnek, melynek századok
során hazát e táj adott?

Nem nyílik itt se szebb virág,
se lombosabb gyümölcsfa ág,
s talán szegény provinciánk
fogékonyabb a bú iránt;

a nép nyakas, és nem tanul,
gerincet lankadatlanul
meghajt; de közben vár, figyel,
fizetve mindenért, ha kell...
Kis nép ez. Mások vágyába
fonódik százezer szála,

de egy se színez lángolóbb
festékkal művet, alkotót,
mint szép Pannon provinciám;
ez éltet engem, ez hazám,
ha jó, ha rossz, bármit is vélsz...
Ilyennek lásd, ki távol élsz.

Pannon ecsettel

Pannóniám, tavaszodról
képet én is festenék;
fantáziám vonná elő
szívem arany ecsetét.
Lilákat, zöld falombokat,
éledő természetet,
ablakra muskátlit, házat
bíborral pingálok meg.

Ha jó a nyár, a dús opál
krómoxiddal árnyalnék,
hozzá narancsot, mélyvöröst
és citrancsot mázolnék.
A láthatáron égszínkék
ég alatt, kövér mezőn
tehéncsordát lesnék, szürkét,
kérődzve a legelőn.

Világos okkert és olív
zöldet, égetett umbrát
vetnék a vászon foltjain,
festve szép Pannóniát.
Az őszök színe zöld arany
vibráció, s az ultra
marintól kezdve számtalan
fényfolt az ég-paletta.

A néma tél titánfehér,
s kék kobalt lenne nálam,
ezüstös holdsugár kenné
ónszín festékkal vállam.
Az árnyalás kódébe vész
perspektíva és kontraszt,
hol törtfehér havat a zord
szél pannon télbe olvaszt.

Marokkó

Marokkó délben. Mértani házak,
narancs és zöld mind, szemük-leragadt.
Valószínűtlen kék egén lázas
vörösréz-pénz Nap vet hőnyilakat.

Katlan-hőség. A levegő reszket,
datolyapálmák halpikkely-burka
földig hajolva keres vizeket.
Csend, üres utca, suhan két burkha.

Óarany hagymák kis palotákra
ültek, a belső kerteket őrzik.
Nargile-füstbe bújtak az árnyak,
vén mókák hada ott benn ejtőzik.

Okker homokszem les, billiárdnyi,
közeleg-e számum vad vihara?
Sivatagszélíg vágy vele szállni,
bomolva szállna, mert ott a haza...

Séta Kassán

Huszonnyolc bomba hullt le az óvárosra,
mind elkerülte, főpostára estek,
az dőlt csak romba, és pár ház szórványosan,
nem tudom, voltak-e egyáltalán holttestek.

Szilvamagforma tér. Kövezett sétányt
fognak közre szemérmes polgárházak,
földszinti élet zsibong, feljebb széttárt
ablakszemen galambok szóváltása.

A dóm, nézd, a dóm! A soktornyú, a véna!
Kívül dobozni, belül elképesztő.
Kőporos szentek közt vésők purparléja
peng, megújul a lélek–szemfényvesztő.

Kis dóm, kis park, kis színház libasorban.
Szökőkút emelgeti vízpálcáit
ritmusba, fénybe, dallamokba fontan,
hogy bámulnám csillagos napzártáig.

Útcsücsökből kis ér szalad középre,
történelmet néz, bújik a kanálisba,
föld alatti múzeum áll fölébe –
bronzember pislog – semmi se banális ma.

Paprikás szaft a húson, kapúszta, knédli,
 – e nagy trió magára nem maradhat,
 sört ide! – néz a lány, a magyart nem is érti,
 de mi mást hozhatna egy víg csapatnak?

Sarok után csak konok hátát nézem,
 perzsel a nap, apadnak árnyai,
 virágözönben ül talpig vasból kis téren,
 lélek-vitatársat vár Márai.

Rio

Világoszöld és aransárga nők,
 és tajtékkoszorú, habos, fehér.
 Foghíjas hegylánc. Szamba-est, ledér
 násznép az utcán,
 sovány vőlegény
 esetlenül rázza elől szegény,
 ragadozó aráján túsarok.
 Trópus – élet
 burjánzik, lázas, csöpögős, barokk.
 Majd meghízik, vastag, bagószagú lesz,
 s mint pénztárcája,
 percenként kövérebb,
 nagyképű sznob, dicsekvő, nő a hája,
 hogy szinte felkapja egy szél tölcsére,
 hol mint Chagallt, várja a háztető.

Csak száll és száll, mellékutcák során,
lihegnek alatta a favelák,
bűzös sikátorok, rablótanyák,
s tűzijátékba feledkezett, éhes,
bámuló utcakölykök serege,
akik a meccsre nem mehetnek be,
meglesni azt, aki közülük jött,
az aranylábú, szerencsés embert,
ki megvehetné az egész favelát.

Sok-sok csoda, mindenek dacára.
És egymillió jegy nem lelt gazdára.

Isaszegi tónál

Az augusztusi domb alatt
nézem a nyármart partfalat.
A tóban – dél van – alszanak
gyöngypikkelyű iszap-halak.

Már elpilledt, megsebesült
az augusztus is. Elterült
és elfutó vizekre ült
a nyáridő. Elpenderült,

kaszárol elszórt mag-szemek
őrzik most már a réteket,
friss szénaillaton lebeg
a harang szava. Értelek.

Az áldott csendbe csak néha
vartyog egy zöld hasú béka,
s pihegő lovak árnyéka
úszik a lomha tájékra.

Képesfa

Titokzatos ködökbe húl
a lankadatlan éj,
a Hold felhő mögé merül,
mögötte csillagmély.

Egyhangúan forog avítt
galaxisok hada,
darálva mindennapjait,
mint az ember maga.

De Isten ott figyel, s vele
a szűzies Anya,
kinek egy fa erezete
lett arcképe fala.
A magyar mellett tett hitet,
az igazság iránt,
mert felriadni segített
egy honvéd kapitányt.

A képes fa tövén hevert
az őrködő legény,
kit a fáradság úgy levert,
hogy elaludt szegény.
Pedig az isaszegi domb
túloldala felett
osztrák hadakra tűz falomb
között a napkelet!

A harci zaj erősödött,
de Mária, a Szent
az őr helyett is őrködött,
s álmában megjelent.
Mire az ellen támadást
fújt és rohamra kész,
már éber lett, csatára várt
minden magyar vitéz.

Isaszeg! Nép negyvennyolca!
A fa rég elterült,
de róla az Anya-orca
kőoszlopra került.
Ikonjának ad gyertyákat
szív és emlékezet,
s megbocsátást az osztráknak,
aki ott vétkezett.

Szombati varázslat

A kedv madara fázósan gubbasztva
sötét utcán sír kő-kockák fölött,
redves ágakon morcos szél csupasztja
borostyán tollát bűgó lomb között.

Lécek pattognak málló köveknek,
nyirkos október, benne csikorog
egy fék, fémeresz csepeg, követnek
a sárcseppek, megannyi kis korong.

Szürke, borongós, vigasztalan szombat,
de hopp, színt hoznak belé őszi fák!
Vörös-aranyló lombjuk megborzongat,
és sötétből fényes lesz a világ.

Gesztenyeünnep

A haló nap bágyadt, vörös korong,
alatta ünnepre hívó bronz harang kong.

A templom égbe szűrő tornyai
köré ritkás füst száll, és hallani
ahogy a szürke sötétségre vált,
sok, piazza felé indult láb zaját.

Egyfele visz a lábak erdeje,
a templom és a terecske fele,
s hulló redőnyök csikorgásába
sikolt bele harmonika dala.
Már előbb hallik szikra pattogás,
tűz ropogása, gitárhangolás,
mint ahogy a belvárostól távol
kienged a sikátor magából.

Infernó! Mint pokol vörös szája
fénylik ásító bendő izzása!
Vöröslő, füstös homály övezi a
megfeketedett gép csöveit,
mit nyögve, fulladozva, izzadtan
bevetnek, s nyomják karját körbe, mint
ördögök, kik Gyehennát etetik!

Az alsó teraszon néhány lámpa
pislantja fényét kezdődő táncra,
s a kecskelábú asztalok során
néhány vén nyomot vizslat poharán.

Már érkezik a bor, helyi termés,
felerősödik a zaj, csevegés,
sötét tömeg táncol és hullámszik.

Majd ételeket hoznak rogyásig,
s a tűzből, mely ropogva szikrát szór,
gesztenyét vet vödörbe lapátról
a sok görnyedt ördög, s láncban adják
egymásnak a megtelt vödröket át.
Szállnak a vödrök, forró gőzt lehel
a tál közepén, s a nép ünnepel,
forog-kering az alsó szinten a
zsongó, zsibongó gesztenye-festa.

Időutazás

...mert visszanézni könnyű,
előre látni nem,
a relatív időben
varázslatos jelen
iszonyú kataklizma
rémképe is lehet,
ki jövőből alapját
rútnak ismerné meg,
vagy megvalósult álom
bizonyágát hozó
annak, ki jelenében
örök álmodozó.

Jelenből így lett jövő
és múlt is egyszerre;
ennek csak itt kezdődik,
annak itt zárul le,
s mint tengelyen beosztás,
egyenletes futás
jelzi az idő megtett
útjának ritmusát.
S maga az origó is
– kötéltáncos jelen –
céltudatosan halad
az időtengelyen.

Isaszeg, városom

Fontos nekem más kisvárosok között,
oltalmam is, hisz benne fészkelek,
belém ereszti sejtszárait lassan,
ahogy múlnak nappalok, éjjelek,
itt szállt el húsz év, és vele a ködök,
rügyfakadások, tűznyarak, jégtelek.

Van dombja, völgye, vize, sovány patak,
amiben ollós állatok bóklásztak
ősidők óta, zöld halastavak
között szalad, s fityiszt mutat horgásznak.

Több temploma közt dombról aláborong
a legvénebb, az Öreg, s ím, követik,
mint papot nyája, híven, a pásztorolt,
rózsás ívekkel ölelt sírkövei.

Kürtszó zeng. Csata! Tavaszi hadsereg!
A füstös szellő dörgést szalaszt körbe,
emlékezik az Angyal, s alápereg
a honvédsírra áprilisok könnye.

Hogyha kicsiny is, nagyvárosnak kevés,
a népe nyakas, konok– építkező!
Álmaik kacér ruhában pompáznak,
reménnyel fűz kart karba férfi, nő,
érzés szívükben, szájukon nevetés,
szemükben csillag és sejtjükben erő.

Az élet ízei

Az élet ízei

Az élet íze a napsugár,
mi reggelente párnámra száll,
ragyogva járja renyhe testem,
hogy csiklandozva keltsen engem.

Ropogós héjú, foszlós kenyér!
Nincs semmi, ami ezzel felér,
de aki gurmand, s tudja, mi jó,
annak bizony a süti való.

Lágy báránnyelvények, ezüst halak,
legyőzött csúcsok, ledőlt falak,
jól végzett munka, szülő, gyerek;
fájdalmat elmosó szeretet,

édes mosoly, vagy keserűség,
lopott csókok, vagy holtig-hűség;
kinek a papné, kinek a pap –
az elveiddel méred magad.

A tiszta forrás, a képzelet;
katarzist nyújtó műélvezet
az élet íze, sója, leve –
ha megtanultál élni vele.

Mi hát a zamat, ami miatt
végigjárjuk a hosszú utat,
mit összegyűjtve még az idő
bomlasztása is legyőzhető?

Élvezd a létet, amíg lehet,
alkonypírt, szellőt, szerelmeket,
s az apró percek összefonva
zamatot adnak rossz napokra.

Kirobbanó tavasz

Bóbiskolni ült a fonott
kerti fotel kényelmébe,
bókoló, dús, bimbós bokrok,
nyár-orgonák látterébe.

Az orgona rüggyel terhes
karjai úgy nyúltak felé
duzzadóan, élettelve,
mint anyához kisgyermeké.

Tavaszi lágy, mocorgó csend
hetven éves szemére hullt,
s édesdeden úgy elpihent;
két órája alvásba múlt.

Szemet dörgölt, körülnézett, s
– borjúként az új kapura –
bámult csak, mint megigézett,
mint egy másik világ ura,

mert két óra, s rügyek árja
robbant, levélt, hogy fakasszon;
s virágban ült orgonája,
mint hófehér, dús menyasszony!

Új nap

Erőtlen arca hull szobám falára.
A hajnal páragőze
felhőkbe sűrűsül fenn.

Szemérmesen bebújt foszlány-kabátba,
csak néha néz a földre
bágyadón, keserűen.

Erőtlen él, mint víz, mit gát szabályoz,
csendesül vad folyása,
mederben vár és kushad.

Még nincs szándéka, míg nem tér magához,
s bömbölő áradása
száz érnek belefuthat.

Erőtlen ül, mint kő, mit a föld gyomra
hányt elő ősidőkben,
felgyúrva lánchegyekbe,

s kohéziós erő hatalma nyomja,
de kézben őrizőknek
hajítás szunnyad benne.

Erőtlen én a test, így megpihenve,
feszül vagy szendereg bár,
az izmok még nem készek,

de ébredsz a rest, ha nincs is kedve –
új napra új erő jár,
születni új reményre.

Tavaszi pogány öröme

A pogány, vad öröm,
ha betölt, köszönöm,
Tavaszi illataid
finom áráját!

Hogy a Nap ragyog rám,
lila fény a szobám,
s hogy a bú velem nem
hiszi párját.

Madarak serege
 csivitel, s e zene
 nekem édes, akár
 eper íze,
 repesek, repülök,
 s örömömben' szülök
 pihe-verset, a Líra-
 remízbe...

Jégbilincs kattan

(Tavaszcím)

Jégbilincs kattan pengve,
 rian a vékony hártya,
 mintha csak ostya roppan
 bele egy nagy pohárba.
 Szűkös parti füzesbe
 rebben a hóka szárcsa,
 vadász motoz a lesnél,
 hevíti nagykabátja,
 ahogy a drága napfény
 sugara megtalálja.

Csizmányomon tör tiprott
 hó leve buggyanva színre,
 hóvirág fejecskék itt-ott
 bókka hajlanak vízre.
 Éledjen mind, ami álmod
 hótakaró alatt látott,
 szűrjenek föld-kavicsok
 sárszennyű téli világot.

Téltemetők ha kikeltek,
éledjetek újra, kertek!
Szürcsölgjön fel hamarost
nedvet az aszott farost,
sárguljon kis pipitér,
rikoltson a vízi csér,
tavaszi, pünkösdi nászba
forduljon természet tánca.

Kóborló dallam

Szellő zúg, pattog az ág,
üvegen doboló eső;
nyár esti szélszerenád,
kóborló dallamot vető.

Sivatag, homokkalap,
ősi sziklákat belepő;
zeng a kő, ha kel a Nap,
kóborló dallamot vető.

Itt patak csörgedezik,
ott tenger, morajló erő;
magas, mély váltakozik,
kóborló dallamot vető.

Élő és változatlan,
mind hangokat csal elő;
akarva-akaratlan
kóborló dallamot vető.

Kórházi hajnal

Elkopó éj hús bársonyát
ölelgeti egy szürke dallam,
benne fonódik össze halkan,
s felerősödik mind tovább

kukazörgés, láb dobogása,
autógumik surrogó nesze,
s a kiskocsmába gyors felesre
betérők pohárkoccanása.

Zörgő tolókoksikról sóhaj
vegyül a klíma-mormolásba,
s a szomszéd beteg horkolása
vágódik, mint kés-metszett jó vaj.

Szűnő műszak. Friss váltása
gyógyszert számol, reggelit oszt;
felnyalják a tegnapi koszt,
s vonulhat a slepp, Úr áldása.

Téli világ

Foszlik az égbolt feshő ruhája,
rongyai kapnak szélparipára.
Leskelődő Nap pászmákat ültet,
krizantémharmattól részegült meg.

Forrás vizével fénygyűrű játszik,
virág már nem, csak szívünk virágzik.
Fagyhalál fojtó markában élet –
tavaszi hagymát üvegház véd meg.

De jó is lenne tavaszban élni,
zsendülő vetés sarját metélni!
jó lenne mást nem félni, csak Istent,
feledve halált, életet, mindent

Tavaszi álmok virágos leple
helyett a porhó hullong szemedre.
Szeretet-rózsa bilincse nélkül
szájunk mogorva fagyokra kékül.

Tele van most az érző léleknek,
nagy változások szárnya ébresztget.
Áligazságok jege veszejt el,
önérdek, vallás... – ki véd meg, Ember?

A búbánatoshoz

– Ma fagy bilincse enged, a part fűzőld,
bogár mocorog úton-útfelen.
Miért, hogy pillantásod mégis űzött,
szemed szomorú, fakó, fénytelen?

Ha gond szorítja szíved, én segítek,
s mint tavasz telet, váltja majd derű...
Farsangi maszkot Vízkereszt kerített,
jöhet a víg bál, gyöngyöző nedű!

– Drága vagy, kedves, legdrágább barátom,
de vigasz, farsang rajtam nem segít.
Gyászolom éltem, gyászolom halálom,
hisz bú ihleti legjobb verseim...!

A harciashoz

Szemedben meghitt estek szunnyadnak,
bár hallgatásod parázsló szelídség,
kitörni kész vulkán, szeretetínség –
csitulhat-e így harcba fulladt nap?

A fény megfürdik a horizont szélén,
s e jellel csendre int minden vitát.
Reggel majd ismét támad a világ,
de most engedd el, hadd pihenjen békén.

Lazíts! Nyugodj meg! Egyesülj a csennnel.
A szó, ha fontos is, elszáll talán,
de a vita csak nemesül a renndel,

s megfontoltsága üt rést harc falán.
Oldódj hát, magadba zárt fegyellemmel,
s tépelődj holnapig a szócsatán!

Abrosz

Lehet damasztból selyemszállal szőve,
arany fonállal hímzett dús csoda,
mit gonddal vasalnak, fehérre főznek,
s gazdasszony keze simítja oda,
hol gyertyatartók, márkás porcelánok,
kristálpoharak szikraözöne
alatt, asztalnak, mely port sose látott,
legyen dísze, ház büszke öröme.

De ott a másik, piros és kiskockás...
 Nem kell nekem hivalkodó jólét,
 csak nyújtsa azt, mi a kertes kiskocsmák
 világában is elfogyó jótét:
 szakácsot, ki nem procc ételt talál ki,
 jól főz, és üdvözlég-italt vitet;
 s társaságot, mely akkor is baráti,
 ha más-más pártokba vetett hitet!

Avar alatt

Kertek elomló füstköpenyét
 húzza magára most a vidék.
 Bújva szemérmes házak között
 füstölög olcsó rőzseködöt
 sűrű, elaggott, nedves avar.

Halmai alatt félve kavar
 gyenge parázsról szürke paplant
 szél, ahogy suttog lankadatlan,
 s a tikkadt, zörgő levéllepel
 ájult csomókba letérdepel.

Mint vizek árján fenn a hajó,
 mégis lenn víz az uralkodó,
 úgy eszi csendben, láthatatlan
 parázs az avert szakadatlan;
 mint kór, mely lassan terjed tovább,

de halálnál nem adja alább;
 békétlenség, mely szikrára vár,
 és elég hozzá egy szalmaszál,
 hogy lángtengerré feleszmélve
 korhadó kazlát feleméssze.

Cunami

Ritkás felhőnek tűnt előbb – a dombról
 nézve – ami a földön született.

De perc múlt csak,
 s a sűrű füstgomolyból
 megérkezett az első üzenet;

fémcsattanások, dörrenések ráztak
 földet a lapály szétszórt pontjain
 egyre hangosabban, s torlódó házak
 közeledtek a város romjain.

Lidércfényként lobbanó tüzek égtek
 itt is, ott is – ó, borzalom napja! –
 házak roppantak szét, mint korhadtt kéreg,
 s kúsztak a dombon mind magasabbra.

Kérlelhetetlen őszerejű sárkány
 nyelvei nyúltak be az utakra,
 pusztult nyomán az élőlény, akárhány,
 az ember kicsinységét mutatva.

Mindent szürkére egybemosó massa
kígyózott, amerre utat talált.
Csak öt perc volt –
s a föld és széles partja
iszonyú, néma temetővé vált.

A megkeresztelt

Ment a vízhez. Sáron rózsája
éledt szelíd lába nyomára.
Amerre járt, kis portölcsérek
keveregtek – testben a lélek.

A Jordánnál már János várta,
rögeszmét ápolt dacos tudása.
Hite övezte – hegyormot várfok –
mert csak a szegény vár megváltót.

Földanya forró csontján hevert
s cserélt ígét a Megkeresztelt.
Körötte száz más evett-ivott,
s még Jánossal is egyedül volt.

S ahogy híre szállt szájról szájra,
álszent lelkekben bitófája
épült már. Mert tudatlan birkák
hadát farkasok irányítják.

Nyárvarázs

Fürdő fűvén lopott a nyár
bőrömrre arany színeket;
a nap dobálta nyílhegyek
elől futott a hűvös árny.

Fecskék fészke függeszkedett
a tetőtartó favillán.
Cikáztak, mint sok kis villám,
amíg élelmet kerestek.

Meggysör korsóval! – Mily csodás
hőségben íze, harmata!
Meghúztam, majd az asztalra
tettem, míg vízbe hívott más.

S lám, madáritatóvá át
nemesült a szerény korsó,
hogy alkonyatra a korzó
füttyös koncert színpaddá vált!

Kincsem

Mióta élek, őt itt benn
a sejtekben, kemény
burokkal védve őrizem.
Igaz vagyonom, őshitem,

kitéphetetlen őt viszem,
zeg-zugomba gyűlt fény:
– az új remény.

Éltetőm, erőt ez fakaszt
sötét napok sebén,
a nyúgesőben felszakad,
lazítja fáradt hátamat,
s ha kergetnék is, itt marad,
kivénhedt eb, szegény,
– az új remény.

Magamba nézek. Oly sokszor
sújtott, nem lányregény...
Hogy elvégződjön sok dolgod,
hogy főnix lehess, mosolygós,
hogy világra hozz porontyot,
kell, mint falat kenyér,
– az új remény.

Téli szépségek

Ha hull a hó és álmodó
csend lepi a vidéket,
s a fenyvesekben kis erek
vize álomba réved,
s aludni tér a mormota,

medve és csiganépség,
akkor futunk a dombra ki,
mert vár a téli szépség.

Mert szép a lombjukat vesztett,
tar ágakon a jégcsap!
Mert szép a hótól roskadó
fenyő fölött alélt nap!
Szép, ha a jég virágot nyújt
a zúzmarás ablaknak,
ha csingilingi szánt a jó
lovak messze ragadnak.

Be szép a víg gyereksereg,
mikor kifulladásig
hóembert épít, hócsatáz,
s tó jegén korcsolyázik!
A sí, a bob, a fakutya
mind a zord tél szépsége,
s forró fürdő, mézes tea
az estek édessége.

Vélemény

Én Ottlikban

Én Ottlikban főképpen azt csodálom,
mi oly egyértelmű volt őnéki,
pedig nem az. Kisded a szülőágyon
még hordja génjében az ősrégi

elvet, a humanitást, mégis, mikorra
felnő, az evolúciós ösztön
már átmázolja gúnyos vigyorra.
Csíra marad csak. Miképp fürösszön

mindennapi nagy emberszeretetben,
ki maga sem dúskál a javakban?
Ahogy Ottlik tette. Észre se vette
a bűjtatott, hogy teher a bajban.
Hogy életet ment, természetes volt,
mint réten fű, s éji égbolton hold...

Gyöngyök a sárban

Mi csillan fel az érzelmi mocsárban...?
Kis, barna bőrrű gyermek mosolya.
Egy gyöngyszem jelzi létét, lenn, a sárban,
mely romlatlan sugárzik arcomra.

Itt váratlan bizalmat lelni képes
figyelem, amott tisztesség ragyog...
A mély fertőben is még lehetséges
találni tiszta, becses csillagot.

Kitart a hűség, minden ellenére,
s az önzetlen ad, ha nincs is neki.
A hét főbűn ily mérvű terjedése
e szép gyöngyöket felértékeli.

Tán önfeláldozás se veszett még ki
e posványosodó világ gazán,
s morálunk többi, apró gyöngyöcskéi
is megőrizhetők házon s hazán...

Ez elment vadászni

Ez elment vadászni.
Vajon mit fogott?
Madárlátta pályázatból
néhány trafikot.

Ez elment horgászni.
Vajon mit látott?
Aranymosás után maradt
döglött pisztrángot.

Ez elment gombászni.
Nem elkergették?
Más kapta meg addig bérelt
kicsiny erdejét.

Ez elment tanulni.
Kapott-e segítyt?
elvitte azt a külhoni
honfitársa rég.

Ez elment – hová is?
Munkát keresni.
Ám helyette fityiszt kapott:
– Vénség nem trendi!

Elment hát szavazni.
De kire voksolt?
Arra, kinek ígérete
egy tál lencse volt.

Bal – jobb

Van bal szemem és jobb szemem,
s ha csak egyik lenne,
megélnék, ám rosszul járnék,
biztos vagyok benne.

Van bal fülem és jobb fülem,
s rosszabbul hallanék,
ha egy volna csak – esetleg
szégyent is vallanék.

Van bal kezem és jobb kezem,
és mind a kettő kell,
hogy húzni tudjam az igát
megfeszült erővel.

És szervek vannak még, vesék,
és mind-mind egyforma,
de mindegyiknél megbánnám,
hogya csak egy volna.

Ugyanazt tudja bal és jobb
láb, nincsen különbség.
Csak én, a test szenvedhetek,
ha össze-vissza lép...

Legnagyobb gondjaink

Legnagyobb gondunk a pénz.
Ha sok van, keményít,
ha kevés, megéhít,
számolatlan gond a pénz.

Legnagyobb gond még a harc.
Ha sok van, szenvedés,
s elpuhít, ha kevés.
Irgalmatlan gond a harc.

Legnagyobb gond-e a hit?
Ha sok van, vakká tesz,
ha kevés, gúnnyá lesz,
eszméletlen gond a hit.

Legnagyobb gond tán a múlt?
Ha van, felülírják,
ha nincs, felülírják,
kortalan gondunk a múlt.

Legnagyobb gond a szeretet.
Ha sok van, értéke vész,
s fájó, ha nincs, vagy kevés,
gyűlölt gondunk a szeretet.

Legnagyobb gond a szabadság.
Ha sok van, elzülleszt,
ha kevés, rabbá tesz,
végtelen gond a szabadság.

Legnagyobb gond a szerelem.
Ha sok van, teher a vénnek,
s öröm az ifjonti vérnek,
de ha kevés, lehet bárki,
várja, míg ki bírja várni...
Szívszagató gond a szerelem.

Líra

Tényleg senkik és semmik vagyunk?
Szélt kiált szánk, törékeny szavunk elvész
a siket hangözönben,
rádióhullám verte ködben?
Erőszak árad, fullaszt, öl meg,
cunamiként marja a földet,
befogja szemünk, fülbe harsog, a póre
mocsoknak fúj marsot,
s való világgént elhazudja sok elvakított,
mohó fruska magát áruló álmait.

A művész dolga kifejezni.
A senki helyett senki lenni;
az Ember gondjaiba látva reményt adni,
hitet a másra.
Töprengjen! Legyen késztetése felmagzó
gondolat-vetésre!
A monitor nem gondolkodtat. Éld a mát!
Élvezd! Rút a holnap – fújja,
s riadtan vár a költő,
nem telik el pár emberöltő,
s lesz még szépség, új gondolat...?

Mai Tiborcok

Az azúr égbolt fénykalapja
elbolondít, hogy élni szép,
és mindenkinek jogos jussa
a földi jó s az égi kék.
Az egyenlőség prófétái
mégis hiába csaholnak,
kivillanó lólábak jelzik,
kié a ma, s mi vár holnap.

Ígéret porló homokjából
millió vár emelkedett
mióta ember él a földön;
de nem odavetett kegyet,
saját magának esélyt, jogot
a pór, helóta azóta
harcolt ki magának, hogy sejt,
kié a ma, s mi vár holnap.

A történelem kufár lélek,
s a kor átértékelheti,
de szembetűnő igazságát
bűn lenne meg nem érteni.
Okulj! Ne hagyj fejedre nőni
urat, vagyont, bármit papolnak.
Tenger vagy együtt, nem hajó. Tudd,
kié a ma, s mit vársz holnap.

Herceg, a savanyú szőlőből
is lehet jó íze bornak,
feljavítva. Nézd hát, míg forr,
kié a ma, s mi vár holnap.

Ha lettem volna

Ha lettem volna úri dáma
keresztesek lovag korába',
az udvarokban forgolódva
tehettem volna szert vagyonra;
Vagy hős Jeanne D'Arc lehettem volna,
kit nem rettent bajvívó torna,
elveit érc pallossal védve
ront a rátörő ellenségre.

És feltalálónak születni
oly korban, hol nem gátja semmi
csapongó, dús fantáziának,
mely forrásként fakad hazának...
Vagy világot járt, ismert ember,
ki bátran vélhet, mit más nem mer,
s szemébe vágja a világnak
mirigye mérgét, mint az állat!

Lehettem volna... de nem lettem.
Szerény család, hová születtem,
hírnév, nagy jólét is elkerül,
hogy kedvem néha elfeketül.

Holott nincs okom. A királyok
sorsa kés, méreg, kötél, átok,
a hősök önvérükbe fagynak,
csaták mezőin húst aratnak.

Hogy más korokba nem születtem,
a sors ezzel tisztel meg engem.
Hisz pestises góc rémlakába,
éhínségbe, csatározásra
is teremthetett volna. Illik
hát megköszönnöm Sors, hogy mindig
békében, csendben cseperedtem –
s azzá lettem, amivé lettem.

Hol az a tű

Hol az a tű, hol a cérna,
összevarrni, mi elszakadt?
Tompá a tű, rossz a cérna,
– nincs soha új a nap alatt –
hiányzik, jaj, az akarat!

Hol az az enyv, hol az ecset,
ragasztani sorslapjaink?
Megfolyó enyv, szőrhullt ecset,
sok ifjú más hazát keres;
tántorító szél fúj megint.

Hol a szerszám, hol a szegecs,
egybefogni lemezeket?
Itt a szerszám, itt a szegecs,
acél-konok nemzetemet
verné híddá a szeretet!

Ki veszi vállra

Vagyok a légység, márvány keménység,
szabad szó, szellem, bilincsben mérték.

Vagyok a szépség ránc alá bújva,
egy könnyed pille tonnányi súlyba',
görcs a tövisben, tövis a testben,
fény lobbanása sötét fejekben.

Emberré lettem, vak, őrizetlen,
ki tart meg tiszta szívében engem?

Igém lekonyult virágként szárad,
megváltás voltam, vagy csak alázat?

Kiaszott évek virága voltam,
új bimbót hozva a földi porban,
s hiába vettem keresztet vállra?
Korcsosultakért hulltam a sárba?

Jámbor, ha voltam, kerékbe törtek,
békét papoltam, s nevemben öltek...

Mi a megváltás? Új hit, új élet
irgalmát adni emberiségnek
elég egy Krisztus? Új bűnök vétkét
ki veszi vállra? S halálba mért lép?

Költő a neten

„ahogy a csillag megy az égen,
úgy érdeemes”

Beszélni, írni arról,
amit másnál tisztábban érzünk –
a teremtet
világ csodáit elmesélnünk,
értékmentett nagy eszmék
hétköznapiokba újulását,
a messze hangzó
szavak, mondatok durvulását,
felelősséget, ami ma
nagyobb, mint volt valaha,
felemelni
a szűzi erényt,
aminek ma már nincs piaca,
a számító
vigyort, amit a gazdasági
bevételező arca mögött látni,

a szózatok
és vallomások különbségét,
a vágyva vágyott,
soha el nem érhető békét.

De ehelyett
tele a net
csip-csup beszéddel, szívzűrökkel,
kicsinyes, érdektelen blablák
közt katarzist, vagy álhír-zablát
ritkán találni.

Költő, író,
ha tényleg az vagy,
ideje rendezni a katyvaszt,
és arról írni,
ami fontos.

Elhivatottság

Az ember áll és néz, és megcsodálja,
mint tetszeleg némely foglalkozás;
az ő pályája kivételes pálya,
nem is munka, ellenben hivatás.

Illesse tisztelet a színészséget,
mely eljátssza Cyranót, s Othellót,
megríkatja, mulattatja a népet;
szájába mégis más adja a szót,
mások a dalt; és elhivatottságról
akkor eshet csak szó, ha megteszi:
ingyen akár, világvég porondján szól,
s előadása ott is mesteri.

Illesse tisztelet az orvoslást is.
Nélküle többet arat a halál,
a kutató-kémcsöve léttel játszik,
ha vírust, klónt, fertőzést izolál.
Ám elhivatottnak csak azt tekintem,
kinek nem lét szabja a tudatát,
ki éjjel-nappal, esküjéhez híven,
hóviharban is beveti magát.

Illesse tisztelet mindazt, ki bármi
fennkölt vagy prózai hivatást úz –
de elhivatott nem lehet akárki;
ha nincsen benne elemésztő tűz,
elsöprő vágy a még mélyebb tudásra,
poklok mélyébe kotorni bele.
S fejét ha pénz és siker glóriája
nem illeti – sem törődik vele.

Őszirózsa ösvény

Az őszirózsa ösvényre
papírtalpú bakancs vétke,
s Isonzó vezetett...

Te tiszta ózon, édes vagy,
akár nap éget, akár fagy,
Doberdó árka, vagy Kabul
homokján habzsolnak vadul,
de mit szippantott a baka,
ha közelgett az éjszaka,
s az iszonyatos harci gáz
rémképével félté magát?

Ypern felett az almafák
virágának halk illatát
a harci gáz, s aknák tüze
jaj, rettenetté elűzte...

Akkor még töltötték a puskát,
akkor az ágyút lovak húzták,
akkor a trén szekéren ázott,
akkor monitor nem sugárzott,
tiszt és baka egyformán fázott,
a katyusák nem orgonáltak,
kávédarálók nem daráltak
kávét, de két fedéllel mértek
frontra halált, mint véres végzet...

Yperit akkor, ma szarin...
A lét nem változik, a kín
új alakot öltve marad
japán metróban, föld alatt,
vagy szír lázadó néptömeg
ellen bevetve.
Sírkövek
szaporítója, háború!

Én elátkozlak.
Légópince,
alagút, metró, hegy gerince
alatt barlangmély takarása
nem kell. Ha Isten földi mása
az ember, magát mért öli?
Krisztust majmolja, s gyűlöli...

Ma automata kaszál rendet,
ma háborút hadmérnök rendez,
ma rakéta fröccsen a célba,
ma őriz tankpáncél acélja,
nem ágyútöltelék az ember,
mégis áldozat, kell, vagy nem kell...

Az idő forgó seprűje
színhelyt, formát messze űzve
nyomul tovább, de örök elem
a lelkek mélyén a félelem.

Ó, hazák, népek, ősi fészkek...

Megosztani kell ősi félszet,
a rettegést, mit újraéleszt
a földgolyón, mint nagy tüzet,
lobbanó terror, gyűlölet.

Bújni előle, összebújni,
salétromos falba simulni,
láthatatlanná válni sárban,
férgek közt élve, félhomályban,
nemcsak a magunk életéért,
a másékért is; minden érték,
minden élet és minden szépség
túléléséért... nélkülözve,
testben – lélekben összetörve
hinni békében, perre hívni
Istent, és mégis bízni, bízni...

Ha ránk borulna a rettenet,
bárcsak veled lennék, veled...

Hit, remény, szeretet

A létünk szakadozó fonal,
hol tépi a Sors, hol csomózza,
de visszabontani orozva
nem engedi. Záró a vonal,
– talphoz tapadó – amin járat,

nincs letérés. Csak láthatatlan,
kényszer-pókfonalból szőtt katlan,
s zuhognak ránk csillanó szálak...

A hitünk kormányt vesztett hajó.
Dülöngél, inog, elsodorja
az áramlás, a szél-motolla;
a matrónép borissza tahó,
koncert tülekszik Júdás-csókkal...
Kapitányuk, a remény-írmag
magában ugyan mennyit bírhat
az ellene dolgozó sokkal?

Egy kormos gyertya a reménység.
Kopik, saját magát felfalja,
hamis képet vetít a falra,
míg viasz-könnyeiben szétég.
De kőlevessel táplálkozva
még ez se legyen? Hideg kályhán,
hámló habarcsú házak táján
mégiscsak nagy becsben van tartva.

Szeretetünk meg tünde-asszony...
Sokszor megcsalták, mégis fényes,
arany almákat dob az égnek,
hogy mosolya tavaszt fakasszon.
Kemény telek minden ízében
egyetlen túlélő rózsahalom,
lanthang fátylába bújt amazon,
fő örömünk Léthe vizében.

Nőből nő, férfiből férfi

A bölcsről kiderül, bolond volt,
a szép egyszerre rúttá válik...

kirúgják alólunk a széket,
mely ringatott a megszokásig.

Szokni, vagy szökni, ez a kérdés,
amit most feltesz fél golyóbis,
s követne bőség lángoszlopát
tengereken, hegyen, folyón is.

Szegény barbár. A civilizált
máz vágya hajszol, sürget, éget.
Elmenekül. Magára hagyja
a neki osztott mindenséget.

A jólétet nem kapjuk készen.
Hányszor elmondták, mégsem érti,
épülve, pallérozott ésszel
lesz nőből nő, férfiből férfi.

Téli nap vírussal

Téli nap. „Roskad a kásás hó”*
marja a szórt pizoksárgás só.

Sár bugyog lábnyomaim alatt,
ősi erőm kopik, eltagad.

Megjön a gólya is, mit nyújthat?
Friss levegő helyett vírust ad.

Prüszköl a nép: „hoci, köll zsepi!”
ágyban az orvos, a körzeti.

Körbecsoszog, köhög édesen
jó betegünk, hogy elképedem,

gyilkosok szállnak a légtérben,
maszkokat hordani mért szégyen?

* J.A.

Félúton

Hogy köztetek élek,
nem azt jelenti, hogy
se itt, se ott,
hogy elszigetelhetsz.

Hisz állást foglalok,
hogy köztetek élek,
s nem itt, vagy ott!
A szív hol ide húz,
hol oda kényszerít...
bolond barát a szív!
Egy megosztó korban
csak arra hallgatok,
ki megoszthatatlan.

Gépies

Ha munkatársunkkal akar beszélni,
nyomja az egyes gombot!
Felhívjuk figyelmét, hogy...
csak adott időszámban...
Csak hogy ha mind a kettő...
Csak hogyha...
Nyomja az egyes gombot!
Ha a kezelővel akar beszélni,
nyomja az egyes gombot!

Ha velem akarsz beszélni,
vannak-e gombjaim?
Ha velem akarsz...
Nyomd meg az egyes gombot?

Illyés után egy mondat

A béke is hord küzdelmet, csatát,
minden érdek
védi az igazát,
Fekete s fehér közt van szín ezer,
de tudd, egy elvhez
ragaszkodni kell.

Tudd meg, okos ember nincs eleve,
a tudást nem pótolja semmi se,
de rossz kézben
gyilkos fegyver lehet,
mi pokoli, szűk jövőbe vezet.

Tudd meg, ma is
csak úgy lehetsz boldog,
hogy ha nem fél szívvel végzed dolgod,
S ha nő vagy, s rád a kor ráncokat vés,
szépítsen meg
jóízű nevetés.

Hogy tisztelet övezzen,
míg csak élsz,
nem elég, hogy azt tedd,
mit jónak vélsz,
Napról napra bizonyítani kell,
a köznek is hasznos, amit teszel.

Tudd meg, ma az lehet csakis szabad,
ki nem ferdít el
igaz szavakat,
kire nem hat lózung, reklámbeszéd,
önállóan használja az eszt.

Örök hősök

Hősök úsztak regék csillagútján ott fenn,
fény porzott a paták ezrén rendületlen.
Székely sereg zúgott csatákat vívva meg,
s hogy győztek, Csaba úr az égbe visszament.

A Nap alatt ma már bőrlabdát kergetnek,
rugdosó csatár az idol százezreknek.
Nagyot köpköd néha, hegyeseket sercint,
szájában szitokszó, orrcimpáján piercing.

Szilikonnal dúsult, domborító celeb...
Kiló festék nélkül dehogy ismerne meg
saját anyád sem! Az, ki végig azt hitte,
igazi hősnőt szült, aki sokra vitte.

Szó viszi a szájról, új szájra viszi át
nagy hősök időt állt, egyszerű igazát:
míg szív ver, szem olvas, nem lesztek feledve
Toldik, Dózsák, Mátyás Fekete serege!

Ünnepeink

Kiábrándult dal

A tavasz bomló rüggyel hinni kezdi,
hogy a zord téltől stafétát vesz át,
s majd béke csendjében lehet pihenni,
bár fegyvert csörget – mint rég – a világ.

A forradalmak megtisztító lángja
más földrészekre siklott szerteszét,
de él a mélyben, lankadatlan várja
a rendezetlen dolgok szellemét.

Mert kér a nép, ma is, mint kértek akkor,
negyvennyolcban, csupán az alku más.
Vesztes csaták után a szélen parkol,
kiábrándultan élvet hajkurász.

Mert új veszélyek kígyói sziszegnek
mindenfelől; s az érdek poklon úr.
Hazám, nem válsz be megbékélt szigetnek,
ha ünneped banzájjá korcsosul.

Pedig ha kell, most kéne összefogni!
Tanulni kéne negyvennyolc hitét!
Lezárni csúfos múltat, összefonni
minden magyar európai szívét!

A költő

Mondd, mit ért el gyűjtő szavakkal?
Szabadságot, szerelmet várt,
s életét adta harci viharban,
lobogó lángként égve magát...
Érdemes volt? Zsarnokra zsarnok,
háborúk, börtön jutott nekünk...
Szeptember végén sem nyíltak virágok,
s ma lázongó ifjoncnak látja szemünk...

Gyűjtő szavakkal, mondd, mit ért el?
Jobb lett a világ őáltala?
Vagy csak piciny rést tudott ütni
fásult értelmeken láng szava?
Neve fennmarad...! Igaz, mindig
társul hozzá a forradalom...
mit fényezett, míg el nem csépelt
minden azóta volt hatalom...

Lehet, a nemzet éretlen volt,
s forradalmában szertelen,
és márciusi ifjak között
költőnk rosszkor volt rossz helyen;
– utókor mérlegét billenti
új momentumok serege –
de verseiben óriás volt;
nem vitathatja senki se...!

Szavában, szándékában nemes
 – ha nem is annak született –
 s ifjú kora hevülő lelkét
 egész nemzet értette meg,
 s követte őt... Korszellem vétke,
 s egy Deák kellett belátni:
 nem csatákkal, kiegyezéssel
 lehet a Hazát szolgálni!

Tavaszi gondolat

A nap tűzének sápadt fényű mása
 kopogtat be a poros ablakon.
 Már játszi árnyak bújnak a falon,
 és búcsúzik a tél is, nemsokára.
 Míg elheversz a régi pamlagon.
 előkerül nemzetiszín kokárda,
 s míg zászlót bontok, újra hallgatom
 – betör a zajgás, élet a szobába –
 marsot gyakorol a karhatalom...

Magam képzelem Petőfi korába,
 fújnám, de törten recseg a dalom;
 a harci szellem új feltámadása
 nem aktuális; közös oltalom
 alá tartozunk, mi, keleti bástya,
 közös a jelen, múlt, és fájdalom,
 a széthúzás is, melynek rút hatása
 határon innen s túl csak romhalom,
 embernek emberbe marása,
 hatalomvágy, önhittség, rágalom...

Isaszeg

Isaszeg. Itt most járódnak a lovak,
puska dörren, hullnak vezényszavak,
és márciusi ifjak szózata zeng.
El a királyt! Szabadság! Nép! – a jelszó
csatára hívó kürt alarmja felett.

Huszár, nemzetőr kardoz, derekas nők
tapsikolnak csatának; felmenők,
falú fogadta régi hagyomány,
hogy zöld mező szélén, szoborhegyen
múltat idéznek szabadságharc nyomán.

De nem éleszt fel múlt dicsőséget
sem ez, sem dolgok átkeresztelése...
Pártos népnek vérzivatar sem elég
eszmék harca, hatalmi csaták ellen,
összefogást tanulni legelőbb.

S tisztázatlan fogalmak erdejében
botorkáló nép bízhat-e erejében?
Összeugrasztott rétegek között
kor, származás, faj válhat újra bűnné,
s élesen látó lehet üldözött!

De százszor unt frázisba siketültnek
 ereibe hűlt vér ismét pezsdülhet,
 ha áprilisi harsanásban elmék
 az alapelvekben végre megegyezve
 múltat s jelent őszintén helyre tennék!

Tudunk-e ülni közös asztalhoz még,
 távol tartva, ki magának kapar?
 Vagy régi dicsőségünk is csak emlék,
 melyhez ismét nem növünk fel soha,
 s végsorsunk gyűlölet, anarchia?

Március 15.

Nem, én nem szívesen fényezem a csatát,
 csak muszájból vívok
 bármiféle harcot;
 vallom, hogy az érdek tartja tűzben vasát,
 kevesek érdeke
 szed embervér-sarcot.

Álok sorával feltüzelt seregek
 földért, kincsért, mások
 hatalmáért ölnek.
 Azt hiszik, hősök, ám csak félrevezetett
 áldozatok mind, mind,
 gyötrők, s meggyötörtek.

Egy lelkesít csupán: ha feltámad egy nép
zsarnokai ellen,
szabad akarattal.
Milliók hevéből megszülető egység
glóriát érdemel
örökzöld szavakkal.

Fennkölt mondatokból kiégnek a fáklyák,
száradó patakként
tűnnek a kudarcok,
de sejtjeim mélyén óvom Klapka lángját,
él bennem Bem apó,
Isaszeg, a harcok.

Széchenyi

Nem vallották őt magyarnak; osztrák nemes
sarjaként Bécsben fényben, s pompában született.
Meghatározta a létét nemesség ősi jussa:
katona-hivatás volt tervezett életútja.

Ám császári hivatal gáncsolta el tervét;
besúgó rendszer törte félbe karrierjét.
Nyalka huszárként úri szalonokban mulat,
megszállottan keresve ekkor egy új utat.

Európai körutak nyitották fel szemét,
míg magyar birtokain nyalogatta sebet,
hogy mily különbség feszül a kis Viktória
elegáns földje, s magyar honunk állapota

között; hogy gazdaság gyökeres reformja
 nélkül nincs magyar jövő, s haladás, kultúra
 keréketört álom, reménytelen küzdés...
 Árvízi hőst illet meg minden elismerés

ki hazafiság által nyert nemes életcél:
 szolgálni a nemzetet, és felemelkedést;
 ha Isten dúsan áldott meg földi javakkal,
 sírba nem viszed: oszd meg vagyonod másokkal,

hass, alkoss, gyarapíts! Sorsod legyen példa,
 hogy' lesz esendő ember a nemzet legjobbja!
 Ezt a magasztos eszmét adta Wesselényi
 a cél nélkül tengődő grófnak. És Széchenyi

első tanítójának is jár a köszönet:
 Magyarrá hajlította e hatalmas szívet,
 mely elejére állt elnyomott nemzetünknek,
 s vagyonát, erejét átadta bús ügyünknek.

Lázadó szelleme Duna partján bolyong,
 a legnagyobb magyar élt itt, és alkotott,
 kinek Várhegy látképe nyűgözte le szemét,
 ha szállása ablakán tekintett este szét.

Az ő nagyságát véli Lánchíd minden szeme,
 s Akadémiánk fennkölt, nemes épülete;
 ügybuzgalmát Dunánk hajózható medre,
 az első gőzhajók pontos menetrendje,

számos könyve, írása, melyet mint bibliát
 adogattak vidéken kézről-kezekre át,
 hogy főt hajtott előtte legfőbb ellenfele,
 s tisztelve a legnagyobb magyarnak nevezte.

S hány ügyet pártolt még! Hányról intézkedett!
 Tűzzel vitázva mennyi sok jót cselekedett!
 Pedig borongós kedve, s lelke démonai
 is gyötörték; sújtották rettentő napjai.

Császári megtorlás csúnyán elbánt vele;
 Döblingi házban kísért ma halott szelleme.
 Büszke sas börtönben! Mert nem viselte el,
 leszámolt egyszer e komor étellel...

A nagy folyam partján, hol locska hab csacsog
 emléke él, s virul; s addig lángolni fog,
 míg feledve hazát, nyelvet, és viadalt,
 el nem feledjük őt, a legnagyobb magyart.

Hol vagytok tanítóim, régiek?

Hol vagytok tanítóim, régiek?
 Tán mennybe emeltek az égiek.
 Minden bizonnyal a felhők fölött

Folytatjátok, kis angyalok között
munkátokat lelkiismerettel,
nyitott szívvel és tiszta lélekkel,
elnéző szigort, jóságot adva;
emelkedjenek még magasabbra;
legyenek jobb, okosabb angyalok,
mint volt sok földi tanítványotok.
Nem adhatunk mást, csak mi lényegünk...
Hát hálás szívvel megköszönhetünk
– volt tanítványaitok – minden szót,
mosolyt, vagy az intőt, mely nekünk szólt,
mert nevelt, s tanított akkor az iskola
egyszerre; és nem volt abból vita,
hogyan a tanárt tisztelet illeti.
Példát adtak. S viszonzottuk neki...

Évek formálnak, tettek, helyzetünk,
mégis, akikre emlékezhetünk
igaz szeretettel, tisztelettel,
azok közt mindig van tanárember,
igazgató, tanító, óvónő ...
s bár természetükre mind különböző,
egy közös vonásuk biztosan van:
– érzékenyülők gondolatban –
mert e vonás az emberszeretet;
s szakmájuk, amelyre felelősek,
nem szakma volt nekik, de hivatás;
melyet úgy űzött egy életen át
elkötelezett tanítók sora,
hogyan embert faragott az iskola...!

Hazafiság

Ezerszer szórtak szitkot e hazára
kik elhagyták, vágyak s elvek miatt.
De ki a jobb? Ki ment, vagy ki maradt?
Kinek írhatunk bármit a javára?

S mi a haza? Mit ér melldöngetve
naponta ordító hazafiság,
ha fennhéjázó szomszédpolitikát
tetéz számítón honi gyűlölettel?

A Haza szó, mely hűtlenül elröppen,
de láncot fűzve gondolathegyet
építhet, s feszítve kereteket,
igazabbá rengetheti e földet.

Haza az alföld dús búzamezője;
éltető erő, hullámzó arany.
Kalászában bár magad csak egy szem vagy,
de sokaságban kenyér lesz belőle.

Minden test Haza, mely itt született meg,
s más testekkel néppé faragottan
egy sorsa van akarva-akaratlan,
s porladó csontja is velük lesz egy.

Ne szónokolj róla! Tettekkel kell szeretni!
Hogy otthonná váljék, javát keresd!
S ha vérig sért, elűz, akkor is legyen
szívedben megbocsátás, leheletnyi!

Az eldobott kenyérre

Óarany, tömzsi, drága testem
két karodba fogd, úgy öleld!

Kérgemre keresztet karcolva,
mint őköd tette, ünnepeld!

Ha nem dúskálsz is földi jókban,
de minden napra tartogatsz

egy darabom fehér kendőben,
már az is nyújt kevés vigaszt.

Segít túlélni, elviselni!
S ha szakad is minden kötél,

én áldott búzám átlényegül,
s legfontosabbik kincset ér.

Lukullusz lakomáján túltesz,
ha rezgő bélű, friss falat,

s jófajta hagyma, zsír mellé még
karcos veresbor is akad.

Szemétre dobott kenyér láttán
szív facsarodik. Megosztva

éhes nyomorgók ezreinek
lennék naponta vigasza.

Magyarság

Magyarhon, hazám. Fogadom ehelyt,
hogy hozzá hűtlen soha nem leszek.
Mégvénült bár, vagy fiatal test rejt,
nem feledem nyelvét, s hitet teszek,

hazám szépségét nem győzőm hirdetni;
elősorolom ízét, bájait
mindenfelé, hol nem ismeri senki,
s forrón dicsérem, mi jó várja itt.

De mit szólok majd, ha arról kérdeznek,
e csodaföldet mily hordák lakják?
Urál menti lanka volt az eredet,
vagy tatár pogányságuk gyomlálják?

Mit válaszoljak, ha nyugtalan kérdik,
van-e gyűlölség, vak rosszindulat;
irigykedés, mind az utolsó vérig,
s buta, végzetes, sanda öntudat?

Mit feleljek, ha kérdezik, jövőbe
kapaszkodik, s fogódzik-e a kéz
a gödörben, vagy a csúf múlt erőre
kap újra, s vissza, mindig visszanéz?

Megakaszthatnak, sajnos, igen könnyen.
Elhallgatok majd, s befele hull könnyem...

Régóta mondják

Régóta mondják mások, épp nem attól
leszel magyar, ha melledet vered.
Az ember megretten a feladattól,
érthet-e szót – ha nem adnak teret –

gyűlölködő, köpködő harsogókkal,
akik nem azt, s nem úgy tudják, mint ő;
más elveket kevernek más valóval,
s más múltat húznak kalapból elő.

Ha nem bírja megállni, s válaszol,
mint dühödt fúriák esnek neki,
hogy ő támadott; s bizton várhatod,
álom velük bárhogya megegyezni.

Mit tehetsz? Hallgass? Bízz csak a szelídek
tévhitében: majd elmúlik egyszer
a gyűlölet? Várj velük, mint szelindek
a koncra, mert jobb nem lesz az ember?

Harmadik nyer, ha kettő összeugrik.
A vitézkedés hős kora lejárt.
Ha nincs kard, de van asztal, lehet úgy is
gazdagítani egy szegény hazát.

Holtak napján sírodnál

Úgy lüktet a szél, minden falevél
feljajdul az esteli csendben,
pattog a toboz, hangot viszonz
tört sírokon szökdelő szellem.
Nincs szárnyzuhogás, csak fogvacogás
– mint hóbagoly nappali kertben –,
a fejfa tövén sárgát vet a fény,
hullt csíkot a fürtömre csentem.
Most már a levél mind föld fele tér,
– szőnyeg ropog isteni rendben –
mit ősz betemet, mint holt szemedet
sokcsillagos, éteri csendem.

Fejfasimogató

Ma halottainkra emlékezünk.
Könnyes a szem. Tétova kezünk
simítja sírhant hideg kövét,
mintha arcához érhetnénk még,
mintha megfoghatnánk kezét...

Mintha a márványlap alatt
a drága halott megmaradt
volna élőnek, s válaszolna
erre a vágyó mozdulatra,
kezünket lágyan megsimítva...

Ma halottainkra emlékezünk.
Sírjaik előtt elrévedünk,
borzaszt a magányos jövőendő,
hogyan sorban ki a következő,
s mit hozhat még e szűk esztendő.
Elzokogjuk bús szívünk szerint
árvaságunk, félelmeink,
fejünket fejfájára hajtva,
sorsában sorsunkat siratva,
végében magunk végét vallva.

Ma halottainkra emlékezünk.
Fájó keserveket szenvedünk,
míg ölel imák halk zsongása,
lélekharang szelíd kongása,

füstölgő rőzse roppanása.
Míg mélabúval tölt rőt avar,
holt lelkek árja ködként kavar,
és ezernyi mécse csepp lángja
reszket temető alkonyába,
hol lelkünk vár a megnyugvásra.

Ma halottainkra emlékezünk...

A temető kertekben

Hűvös eső monoton
ritmust ver nyár-romokon
magja hullott tobozra,
szélvihar lepofozta,
dermedt levéllepelre.

Ködbe takar a világ,
szürkén bujdosnak a fák,
nedves kérgen mézga ül,
komor a csend, elterül,
fáj a lélek keserve.

Ideje a bánatnak.
Sír a világ, fáradt nap
bágyadt éjbe tűnt tova,
pislog mécslángok sora
a temető kertekben.

Minden eldugott emlék,
apák, anyák, régesrég
eltemetett érzések
mardosó lánggal égne,
sosem lesznek feledve.

Mindenszentek

A kápolna fehér csendjébe tarkán
színeket lop, hangokat, csendülést
a krizantém illatú holtak napján
csokorba préselt bú, emlékezés.

Mécsmorzsák törnek minden pillanatban,
olvad a viasz, semmisül a láng
ölelésében megállíthatatlan
fogy a kanóc, a test, szipog a gyász.

Ó, hány és hány szellem lebeg most sírján
Ölelésre tárt kézzel mindhiába...
Ó, hány és hány utód tépelődik, vakítván
könnytől, káprázattól vigíliára...

Közös fájdalomba olvad magányos
percek gyötrelme, önvád és a kétség,
kielégült-e, míg élt, az általános,
a soha-nem fogyó szeretet-éhség?

Halloween

Árnyak, árnyak kötélén másznak
rémek, rémek lepnek vidéket,
sötét madár rikoltva röppen
mécses lángol az úritökben,
csontváz, csontváz a porban úszik
ráncos kígyó sziszegve csúszik
zombi rángva botlik az úton
szellem mászik magasba rúdon.
Hej, ma minden halott megéled
mégis szép ez a földi élet
dobban, szökken halálos tánca,
élőket fűz az idő nyársra.

Árnyak

Ha árnyak settenkednek alkonyatban
aszúsodó tőkék közt bújva meg
s a vázra futott indák íze pattan
a méla csendben, mint tűzér löveg,

ha avar ritkás szürke füstje égbe
gomolyog fel lobbanó láng közül
s húz be a ház, vágyunk a melegségre,
mert az élet kint s bent megcsendesül,

akkor van legfőbb ideje a múltból
felsejlő árnyakat megölelni,
vagy végképp elzavarni magunktól,
s emlékük terhét vállunkról levenni.

A misztérium pompás arany éke
bársony, bűnbánó leplekkel befed,
gyertyák és mécsek, füstölők ködébe
zárja a dúlt lelkiismeretet,

s a megelevenedett temetőben
reszkető mécslángok békítenek
magunkkal s árnyainkkal ez időben,
hogy lakjaikba visszatérjenek.

Mi árnyak voltunk, árnyak leszünk újra,
ha van körforgás, újjászületés.
S hogy ki örül majd jöttünknek, ki tudja?
Tán maroknyian... ám az sem kevés...!

Ha fellobog

Ha fellobog a gyertyaláng,
a csöpp meleg lelkekhez ér,
s varázsütésre a falánk
szívkérgen oszlik már a dér.

Jó illat száll – fenyő teszi –,
az egyik már itt díszeleg.
Csomag nélkül is ünnepi
érzés tölti be szívemet.

Magyal, fagyöngy. Sápadt opál
tüzes pírral most párosul.
Bíbor világ? Álmos, kopár
mezőkre hó palástja hull.

Hóban, jégben és fagyban is
a szeretet virágot fest,
hús ablakra rótt karcait –
jégvirágot, tisztát, nemest.

Leszáll az éj, álmatlanul
nézek dércsipkés ágakat,
s közülük tárt szívemre hull
a sokcsillagos áhítat.

Csak ez lehet

Ki tudja már, mikor fakadt
a hittel átélt pillanat,
ez a haza, csak ez lehet.
Nekem a költő mondja meg:
„Nem tudhatom, hogy másnak
e tájék mit jelent”,
az, aki beépült a tájba,

ismerte, élte, mintha fájna,
s emberszíveket pendít lelke,
akár egy angyal énekelne.

Én a hazát szívemmel mérem,
csak itt köszönöm létezésem,
itt szoktatok szívemhez békét,
s találok magam menedékét,
nézve a hánykolódó világ
viharzó szövedékét.

Itt mosom arcom szép vizekben
népáradatban érintetlen,
hitét, emberségét megőrző
álmodozó, szívterhes költő.

Menedék, béke, közös kotta
úgy is, ha másnak más a nóta,
ez a haza. S ebből csak egy van,
viszem fogamban, karjaimban,
utódokban és ősi vérben,
s anyám nyelve a mindenségem.

*

Túl sokszor lüktet izzó versemben e szó: szív.
Nélküle mégse lehet érteni ezt a hazát.

Haza a mélyben*

El akart menni. Kértem, ne tedd,
 és összehordtam hetet-havat,
 arany mezőket,
 ezüst folyót, **
 szőlővesszőket Tokaj alatt, ***
 életből örölt lágy kenyeret,
 csak vállát vont: Ott is lehet!

Idéztem író, színház, is,
 József Attilát, Zelket, Adyt,
 lerontott várak égbe meredt
 tornyai alól seregeket,
 Kinizsit, Mátyást, hősi hadak
 élén lovagló harcosokat,
 külvárosi éjt, ****
 fodros eget...
 de válaszul csak elkomorult.
 – Ott is lehet! – szava csendembe hullt.

És visszatámadt.
 – Hát a szerzés? A korrupció,
 a gyűlölködés?
 Szelekbe elszórt adott szavak?
 Hazugságból szőtt válaszfalak?
 A mismásolás, frusztráció?
 Sokáig néztünk farkasszemet,
 s keményen mondtam: Ott is lehet!

Féltő szócsata dúlt közöttünk,
a nehéz napok ránk terültek,
rút keselyűként szívták vérünk,
és felkelt a nap, indulásra,
s ő messzire ment, boldog Isten!

Azután teltek, elkattogtak,
napok hetekké, hóvá lettek,
s a telefonban membrán rezgett.
– Félútról hívlak... visszajövök...
– kivárt egy percet,
belenyögött. –
Tudom ám most már,
mi a Haza!

(* Utalás Illyésre, **Nádasdy Kálmán,
Kölcsey, *József Attila)

És még néhány...

Érintetlen

Titokzatos a tó, fekete, mélysötét,
hús felszínét hajó sosem szántotta még,
nem rontotta meg stég,
borzongva vár.

Partjain nem hever pléden piknikkosár,
egymásra sosem lelt sugárzó ifjú pár,
csak elnyúlik és vár.
Idillre vár.

Szigorú fenyvesek markában áll a tó,
út hozzá nem vezet, lélek se látható.
Falut remél, lakót.
Életre vár.

A csillagok szögek, így érzi néhanap,
úgy ránehezednek fehér holdfény alatt,
mint tüske, ha harap.
Messiást vár.

Itt nem nyikorognak kései szekerek,
faun sem borozgat, és pap sem áldja meg,
se jövevény sereg.
Zsibongást vár.

Kielégítetlen vágyak hadában hisz,
ringatózik csendben, de néha lázad is,
mert fehér paripán
ladikra vár.

Hogy tudná szegényke,
nem kell hajó, se stég,
hisz legfőbb erénye
az érintetlenség.

Az megfelel

Aki először észrevette,
ahogy több csillag simul egybe
és mesét szöve formálta át
az úr pislogó ábrázatát.

Aki a tűzbe beleejtve
a darabka húst, kiemelte,
és nem hagyta pocsékba menni,
s így megtanított ételt enni.

Akit a bő hold kereksege
csábított el, hogy vegye észre
a szép, gömbölyded forma hasznát,
hogy a szögletest lágyíthatnák.

Aki először megpróbálta
hangját leírni porba, sárba,
s betűvé formálva a rovást
újat teremtett, szót és szokást.

Aki első volt bármi téren,
megilleti azt minden érdem,
az megfelel a felső polcra.

Az elvet mi fordítjuk rosszra.

Egy mentamag

Ez itt lakat, rozsdapihés,
szép csendesen érez bele,
hogyan feltették egy kerítés
kapujára évezrede.

Már az egész matériát,
benne az össz kis alkatrészt
egybefogta a vég iránt
érezett tompa, vízmarta félsz.

De szél szaladt, fújt észvesztve
– lám, a lakat lyukas, sebes –
s egy mentamag úgy érezte,
sarjadni itt is érdemes.

Összetartó rétegek közt
így új élet illata száll,
táplálja Nap, rozsdá és szösz,
minden, amit a szél talál.

Felfalt média

Sosem ettem volna meszet,
de belém oltották,
mert vonzottak a betűk, mint
kutyát a csontocskák.
Elringató szavak között
éltem az életem,
mindet igaznak hittem, amíg
fel nem ébredtem.
Az iskola tanít csupán,
nem életre nevel,
a dolgok összhangzattanát
magad derítet fel.
Elég egy perc, omlik a hegy,
dőlnék a színfalak,
mikor először sejted meg
a póre igazat.
És nincs menekvés ez elől,
sánta ebek hadát
érjük utol, ha emésztjük
a felfalt médiát.

Szilveszteri balladal

Szép, selymes álarcom
fejemre rángatom,
dali pár petárdám
zsebembe tárazom.

Nosza, rajta, jó haverok,
menjünk a főtérre,
csapoltatik kezünk által
magyarok bő vére.

Szép, tarka rakéták
– rendeltük Kínából –
egymás felé lövöldözzünk,
az lesz csak kéjmámor!

Nosza, rajta jó haverok,
fogjunk a köröknek!
De mi ez? sikoltom, húha!
Ujjaim röpködnek!

Alma Máter

Kiknek e ház örökkön Alma Máter,
a lobogással születés okán
lettek fáklyái eme épületnek,
melyben a lánggal izzás hőfokán

csavarintottak a jó tanítók,
a bölcs professzorok, okos fejek,
hogy a pislá kis lángocskák majd egyszer
világító fáklyákká érjenek.

Ám mit sem számít, honnan érkezett
a növendék, ha begyepesedett
fejekből és falakból áll a ház.

Éleszteni s kedvet lohasztani
épp úgy tudsz, tanár, mint a hajdani,
hát légy ma is bölcs, építve vigyázz.

21. század

Hol ólomlábon, hol őzként tovább állt
az előző, a szörnyeteg század,
de mint csiga, nyoma ezüst fonálját,
őrült gondjait reánk testálta.

A veremből, melybe magunkat löktük,
kikászálódni van-e még idő?
Pusztul a föld, a levegő, és köztük
minden életadó, alapvető.

Globális érdek, tőke, vakhit fon át
mindennapi tettünket, ami van,
minden józan elvet és minden csodát,
s vakok vagyunk választásainkban.

Oly korban éltem... Réved-e még egyszer
vissza költő úgy ezer év után?
Vagy világ-ugar lesz a Föld, és vegyszer
itatta víz és por lepi csupán?

Az elveszettért nem kárpótol semmi!
A Mars, a Hold, az úr nem élhető.
E golyóbisért most és itt kell tenni.
Közös a föld, a víz, a levegő.

Hát reméljünk. Hogy lehet még szerencsénk.
Tizenkétezer éve él a hit
az emberben, hogy túlélők lehetnénk,
hogy tehetünk magunkért valamit!

A huszonegyedik

Ó, bár lehetne világító
torony az idő tengerén!
Béke fárosza, irányító
szellem, hogy élők, megférnénk
egy közös Isten tenyerén.

Felelősségünk óriási.
Senki sem moshatja kezét
azzal, hogy nem volt képes látni,
ez az évszázad dönti el
az emberiség végzetét.

Ebben dől el, e kék planétát
vigyázzuk-e, mint hajdanán.
Beélesítve a rakéták...
Egy gombnyomás az életünk,
még írmagot sem hagynak tán.

Eldől, az apadó folyókért
megharcolnak-e nemzetek?
S a vén Európát folyóként
– gátlástanul, gáttalan –
előntő had lesz-e sereg?

A sarki jég... a Golf áramlat...
széndioxid... sorolhatnám.
Az utókorban mit várhatnak
tőlünk, ha most mi, gyáva restek
a halálukra okot adnánk?

Nogi Mareszuke: A háború után

Nagy Domokos Imre nyers fordítása alapján

Bár győzött tengernyi császári had,
halotthegek síkon, s várfal alatt.
Szégyen, vagy dicsőség hazatérni,
s megtört apáik szemébe nézni?

Joseph Freiherr von Eichendorff: Költőszors

Muszáj a szívnek égni
az összes emberért,
muszáj a kint megélni,
virágozni ezért,
s mikor gyümölcsöt adna szirma,
el is temettek engem sírba.

Darryn John Murphy: Vad tüzek égnek

Ha lopnám kispárnádra rózsám,
gondolnál rám, futsz-e hozzám,
végzetünk ég ismeri.

A mennybe árad szívem dala.
Csitt! Halkuljon most az ész szava,
szív leghőbb vágyát, mint méz ízeit is
ajkad balzsama megédesíti.

Látni hajlékony tested ívét,
szemvillanást, mi szerelmet ígért,
balzsam szívemnek, oly dalra kapok,
mi gyűrűk közt gyémántként kiragyog.

Legyél érzéki, s tudd magadról,
süssön legkisebb mozdulatodból,
táncolj akkor is, ha a folyó árad,
figyelmünk lankad, s az éjjel fárad.

Lelkemben a csend moccanatlan,
mint harang szava fuvallatban,
simulni vágylak karjaimba
s illatként beszívni csendben, lassan.

Vad szenvedélyben lobogva égek.
Magad vagy szerelem, ez hajtja véred.

A víz az úr

Bő forrás tör fel hegy tetejéről,
buzgón fut völgybe locska patak.

Jaj, de a szikla túl meredek lesz!
Nem folyhatsz vissza! Légy zuhatag.

Le a lapályra! Zúg malom torka,
s forgó lapátja megdolgoztat.

Kis patakocskák összefogódnak,
hogy nagy folyóvá változzanak.

Uszályt, hajókat hátára venni
sosem habozna, esik vagy fúj.

De néha árad, gátakat rombol,
megrogyant házat – mert ő az úr.

Bátorság

Összeszedtem, mert nem volt egyben,
egy kicsi itt,
egy kicsi ott,
volt a pravazban, gyógyszerekben,
mindegyikben
csipetnyi folt,
és egy nagy adag
a kemóban,
mi vérpirosan csepegett,
s amihez viszonyíthatóan
más fontossága mélybe vészett.

És végiggondoltam,
az élet mihez követelt még belőle.
Kis vétkeken túl születésnek,
szüléseknek lett eredője,
őszinteséghez,
hazugsághoz
egyaránt kellett, ó, de hányszor...!
De meddig tart ki?
Milyen jámbor
vajon ott belül,
ahol lakik?

Lágyan fodrozó

Ha csak magadban élsz, se vagy
magányba, csendbe dobva,
él valami ott legbelül,
a legmélyebb zugodba'.
Szívedben ül, a fejben ül,
valahol ott van legbelül,
ha csak magadban élsz, se vagy
magány csendjében egyedül.
Meghallgatja a kimondott,
vagy kimondatlan összes szót
állandóan, figyelmesen
és személytelenül.
Nem büntudat, nem is lehet,
sem túlzó lelkiismeret,

még csak nem is mutat utat,
de szellőként simítja meg
szellem-szikrádat,
mint lágyan fodrozó
dunnahuzat.
Magad vagy ő, kívül-belül
érez, vesédbe lát,
mégis, vagy hátha épp ezért
járat odüsseát.

Emlékező Angyal

Feje a Nap, két kitárt szárnya
faragott tollak glédája,
két fogyó Hold, tölgyből vert szálfa,
hogym emlékünkből el ne szállna
aradi vérpad rémálma.

Vigyázó szárnyak, égnek lökött
karok – borzongó fájdalom,
mert tizenhárom lélek szökött
meg testéből a bús napon
az önkény golyói között.

Örök ború – Katonapallag!
Itt áll az Angyal arctalan,
fatestén nevek sora ballag,
tizenhárom név. Hasztalan
lenne rajt' több szó, bármi sallang.

Nagyúr

Fáraó, császár, rabló, várúr,
ma oligarcha, élhet bárhol,
gyökerezhetik bármi fajba,
lehet húsz éves,
robbanó nedvekkel teli,
vagy vén szarházi, isteni
küldetéstudatot lihegve,
évezredek alatt a séma
változatlan, ugyanúgy él ma,
s még dinasztiát alapít,
mert a hatalom elvakít,
mindennél édesebb.

Legdühítőbb az, ha beszámol
már kimosakodva magából,
hogyan gázolt
át véren, hazán és hazugságon
minden őse libasorban,
amíg idáig jutott,
ahol van.

Ne menj

Magába zár a menedék.
A ház, a kert keret,
a koronás, nehéz napok
még nem eresztenek.

Maradj otthon, hisz mindig ez
volt fészked; barlang, vár,
a legkisebb sejt. Sose volt
fontosabb még határ.

Magasba vágysz? Szökdelj vígan
csigalépcső-dombon.
Kirándulni ott a terasz,
a kert, a sombokrom.

Most táncterem az otthonunk,
mozi és dolgozó
több funkciós szobák sora,
túlélést hordozó.

imádságos templom, ahol,
az éghez esedez,
kit vírus, csőd, elbocsátás
rémsége fenyeget.

Balkon bús, barna donnája
a térközépre néz,
koncertet ad a furgonon
egy karantén-zenész.

És házhoz jön az iskola,
a színház, a csoda.
Ülj fészkeden meg, madaram,
és ne menj sehova!

